

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QIDA TƏHLÜKƏSİZLİYİ AGENTLİYİNİN
KOLLEGİYASININ QƏRARI**

№ 20

Bakı şəhəri

18 dekabr 2020-ci il

**“Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri”nin,
“Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji
aktiv maddələrin qalıq miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları”nın və “Qida
məhsullarında çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarına dair sanitariya
normaları və qaydaları”nın təsdiq edilməsi barədə**

“Yeyinti məhsulları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 23 oktyabr tarixli 969 nömrəli Fərmanının 1.7-ci bəndinin və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 aprel tarixli 1143 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2019 – 2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın “Tədbirlər Planı”nın 10.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 13 noyabr tarixli 1681 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi haqqında Əsasnamə”nin 2.0.3-cü, 3.0.2-ci və 4.0.1-ci yarımbəndlərini və 5.10 - 5.12-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyası

QƏRARA ALIR:

1. Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin fəaliyyət istiqamətləri üzrə aşağıdakı texniki normativ hüquqi aktlar təsdiq edilsin:

1.1. “Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri” (Əlavə 1);

1.2. “Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin qalıq miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları” (Əlavə 2);

1.3. “Qida məhsullarında çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları” (Əlavə 3);

2. Bu Qərarın 1.1 - 1.3-cü bəndləri ilə təsdiq edilən texniki normativ hüquqi aktlar 1 aprel 2021-ci il tarixindən qüvvəyə minir.

3. Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Aparatının Hüquq, kadr və icraya nəzarət şöbəsinin müdiri vəzifəsini icra edən **Elşad Cəbrayilov** bu Qərarın “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi məqsədilə 3 (üç) gün ərzində Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə göndərilməsini təmin etsin.

4. Kollegiyanın məsul katibi **Asif Əbdüləzimov** bu Qərarın surətinin aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin etsin.

5. Bu Qərarın icrasına nəzarəti öz üzərimdə saxlayıram.

Kollegiyanın sədri,

Azərbaycan Respublikası

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri

Qoşqar Təhməzli

Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyasının 18 dekabr 2020-ci il tarixli 20 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

ƏLAVƏ 1

BİTKİ ADI İLƏ ADLANDIRILAN YAĞLARA DAİR MİNİMUM KEYFİYYƏT VƏ TƏHLÜKƏSİZLİK TƏLƏBLƏRİ

1. Ümumi müddəalar

- 1.1.** “Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri” (bundan sonra - Tələblər) bitki adı ilə adlandırılan yağların (bundan sonra-bitki yağları) minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərini müəyyən edir.
- 1.2.** Tələblərin işlənilib hazırlanmasında “Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair” CXS (Codex Stan) 210-1999 sayılı Kodeks Alimentarius Beynəlxəq qida standartına istinad olunmuşdur.

2. Əhatə dairəsi

- 2.1.** Tələblərin əhatə dairəsinə Tələblərin 3.2-ci bəndində qeyd edilən bitki yağları şamil edilir.
- 2.2.** Tələblər yağ turşularının quruluşunu və ya yağın qatılığını dəyişdirmək məqsədilə efirləşdirilmiş və ya hidrogenləşdirilmiş yağları və qarışıq yağları əhatə etmir.

3. Əsas anlayışlar

- 3.1.** Tələblərdə istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:
- 3.1.1. Bitki yağı** – yalnız bitki mənbələrindən əldə edilmiş, əsasən yağ turşuları qliseridlərindən ibarət olan, tərkibində təbii halda mövcud olan fosfatidlər kimi digər lipidlər, sabunlaşmayan komponentlər və sərbəst yağ turşuları olan yağlar;
- 3.1.2. Xəm yağ** – ekstraksiya və ya mexaniki üsullarla əldə edilən orqanoleptik və xarakterik xüsusiyyətləri baxımından birbaşa istehlak üçün yararlı olmayan, rafinasiya və ya texniki məqsədlər üçün uyğun olan yağ;
- 3.1.3. Natural yağ** – birbaşa istehlaka uyğun olan, yağın quruluşunu dəyişmədən mexaniki üsullarla və istilik tətbiq etmə yolu ilə əldə edilən, rafinasiya məqsədilə yalnız su ilə yuma, çökdürmə, filtdən süzmə və (və ya) sentrifuqa prosesləri tətbiq edilən yağ;
- 3.1.4. Soyuq sıxma yağ** - birbaşa istehlaka uyğun olan, istilik tətbiq etmədən, yalnız mexaniki üsullarla əldə edilən, rafinasiya məqsədilə yalnız su ilə yuma, çökdürmə, filtdən süzmə və sentrifuqa prosesləri tətbiq edilən yağ;
- 3.1.5. Rafinasiya** – müxtəlif mənbələrdən əldə edilən xəm yağlara qida olaraq istehlak ediləbiləcək xüsusiyyətləri qazandırmaq məqsədilə tətbiq edilən təmizləmə proseslərinin məcmusu;
- 3.2.** Tələblərdə istifadə edilən bitki yağları ilə bağlı anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:
- 3.2.1. Babassu yağı** – müxtəlif palma (*Orbignya spp.*) növlərinin meyvələrinin çəyirdəyindən əldə edilən yağ;

- 3.2.2. Badam yağı**–badam ağacı (*Amygdalus communis* L.) meyvələrinin ləpəsindən əldə edilən yağ;
- 3.2.3. Düyü kəpəyi yağı** – düyü kəpəyindən (*Oryza sativa* L.) əldə edilən yağ ;
- 3.2.4. Fındıq yağı** – fındıq ağacı (*Corylus avellana* L., *Corylus maxima* və *Corylus colbina*) meyvələrinin ləpəsindən əldə edilən yağ;
- 3.2.5. Günəbaxan yağı** – günəbaxan bitkisinin (*Helianthus annuus* L.) toxumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.6. Yüksək miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı** – günəbaxan tumlarının (*Helianthus annuus* L.) tərkibində yüksək miqdarda olein turşusu olan növlərindən əldə edilən yağ;
- 3.2.7. Orta miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı** – günəbaxan tumlarının (*Helianthus annuus* L.) tərkibində orta miqdarda olein turşusu olan növlərindən əldə edilən yağ;
- 3.2.8. Xardal toxumu yağı** – ağ xardalın (*Sinapis alba* L. və ya *Brassica hirta* Moench), qəhvəyi və sarı xardalın (*Brassica juncea* (L.) Czernajew və Cossen) və ya qara xardalın (*Brassica nigra* (L.) Koch) tumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.9. Kətan toxumu yağı**– müxtəlif kətan (*Linum usitatissimum*) növlərinin toxumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.10. Kokos yağı** – kokos (*Cocos nucifera* L.) meyvəsindən əldə edilən yağ;
- 3.2.11. Küncüt yağı** – küncüt bitkisinin (*Sesamum indicum* L.) toxumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.12. Qarğıdalı yağı** – qarğıdalı bitkisi (*Zea mays* L.) toxumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.13. Qoz yağı** – qoz ağacı (*Juglans regia* L.) meyvələrinin ləpəsindən əldə edilən yağ;
- 3.2.14. Pambıq toxumu yağı** – müxtəlif pambıq (*Gossypium spp.*) növlərinin toxumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.15. Palma çəyirdəyi yağı¹** – palma (*Elaeis guineensis*) meyvəsinin çəyirdəyindən əldə edilən yağ;
- 3.2.16. Palma çəyirdəyi oleini¹** – fraksiyalarına ayrılan palma çəyirdəyi yağının maye hissəsi;
- 3.2.17. Palma çəyirdəyi stearini¹** – fraksiyalarına ayrılan palma çəyirdəyi yağının qatı hissəsi;
- 3.2.18. Palma yağı¹** – palma meyvəsinin (*Elaeis guineensis*) lətli hissəsindən (mezokarp) əldə edilən yağ;
- 3.2.19. Yüksək miqdarda olein turşulu palma yağı¹** – hibrid palma meyvəsinin O×G (*Elaeis oleifera* x *Elaeis guineensis*) lətli hissəsindən əldə edilən yağ;
- 3.2.20. Palma oleini¹** – fraksiyalarına ayrılan palma yağının maye hissəsi;
- 3.2.21. Palma stearini¹** – fraksiyalarına ayrılan palma yağının qatı hissəsi;
- 3.2.22. Palma superoleini¹** – yod ədədi ən azı 60 olacaq formada nəzarət altında aparılan kristallizasiya prosesi ilə palma yağından alınan maye fraksiya;
- 3.2.23. Püstə yağı** – püstə meyvəsinin (*Pistacia vera* L.) ləpəsindən əldə edilən yağ;
- 3.2.24. Raps yağı (kanola yağı, kolza yağı)** – raps bitkisinin *Brassica napus* L., *Brassica campestris* L., *Brassica juncea* L. və *Brassica tournefortii* (Gouan) növlərinin tumlarından əldə edilən yağ;
- 3.2.25. Aşağı miqdarda eruk turşulu raps yağı** – raps bitkisinin (*Brassica napus* L., *Brassica rapa* L. və *Brassica juncea* L.) yağlı tumlu növlərindən əldə edilən, tərkibində aşağı miqdarda

¹Bu yağlar yalnız tam rafinasiya proseslərindən keçdikdən sonra qida məhsullarının sənaye üsulu ilə istehsalında qida komponenti (inqrediyenti) qismində istifadə oluna bilər.

eruk turşusu olan yağ;

3.2.26. Saflor yağı (aspir yağı, kartamus yağı) – saflor tumlarından (*Carthamus tinctorius* L. tumları) əldə edilən yağ;

3.2.27. Yüksək miqdarda olein turşulu saflor yağı – saflor bitkisinin yağlı tumlarından (*Carthamus tinctorius* L. tumları) əldə edilən, tərkibində yüksək miqdarda olein turşusu olan yağ;

3.2.28. Soya yağı – soya paxlasından (*Glycine max* (L.) Merr.) əldə edilən yağ;

3.2.29. Üzüm çəyirdəyi yağı – üzüm bitkisinin (*Vitis vinifera* L.) çəyirdəklərindən əldə edilən yağ;

3.2.30. Yərfındığı yağı (araxis yağı)– yərfındığından (*Arachis hypogaea* L) əldə edilən yağ;

3.3. Tələblərdə istifadə olunan digər anlayışlar “Yeyinti məhsulları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu və qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlar ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

Qeyd: Yağ adından sonra mötərizədə həmin yağ adının sinonim(lər)i göstərilmişdir.

4. Əsas minimum keyfiyyət və tərkib göstəriciləri

4.1. Bitki yağlarının tərkibində olan yağ turşularının miqdarı Tələblərə 1 nömrəli əlavədə verilən cədvələ uyğun olmalıdır.

4.2. Bitki yağları aşağıda göstərilənlərə uyğun olmalıdır:

4.2.1. Aşağı miqdarda eruk turşulu raps yağının tərkibində eruk turşusu 2%-dən çox olmamalıdır (yağ turşularının ümumi miqdarının %-i nisbətində);

4.2.2. Yüksək miqdarda olein turşulu saflor yağının tərkibində olein turşusu 70%-dən az olmamalıdır (yağ turşularının ümumi miqdarının %-i nisbətində);

4.2.3. Yüksək miqdarda olein turşulu günəbaxan yağının tərkibində olein turşusu 75%-dən az olmamalıdır (yağ turşularının ümumi miqdarının %-i nisbətində);

4.2.4. Yüksək miqdarda olein turşulu palma yağının tərkibində olein turşusu 48%-dən az olmamalıdır (yağ turşularının ümumi miqdarının %-i nisbətində);

4.2.5. Orta miqdarda olein turşulu günəbaxan yağının tərkibində olein turşusu 43,1%-dən az olmamalıdır (yağ turşularının ümumi miqdarının %-i nisbətində);

4.2.6. Palma çəyirdəyi oleinin ərimə temperaturu 21°C - 26°C hüdudunda olmalıdır;

4.2.7. Palma çəyirdəyi stearinin ərimə temperaturu 31°C - 34°C hüdudunda olmalıdır;

4.2.8. Palma oleinin ərimə temperaturu 24°C-dən çox olmamalıdır;

4.2.9. Palma stearinin ərimə temperaturu 44°C-dən az olmamalıdır;

4.2.10. Palma superoleinin ərimə temperaturu 19.5°C-dən çox olmamalıdır.

5. Digər minimum keyfiyyət və tərkib göstəriciləri

5.1. Bitki yağlarına dair digər minimum keyfiyyət və tərkib göstəriciləri Tələblərə 2 nömrəli əlavədə göstərilmişdir.

5.2. Rafinə edilməmiş bitki yağlarının kimyəvi və fiziki xüsusiyyətləri Tələblərə 3 nömrəli əlavədə, Rafinə edilməmiş bitki yağlarının tərkibindəki sterolların miqdarı Tələblərə 4 nömrəli əlavədə, rafinə edilməmiş bitki yağlarının tərkibindəki tokoferolların və tokotrienolların miqdarı Tələblərə 5 nömrəli əlavədə verilən cədvəllərə uyğun olmalıdır.

5.3. Tələblərin 5.1-ci və 5.2-ci bəndlərində qeyd edilən göstəricilər Tələblərdə göstərilən

əsas minimum keyfiyyət və tərkib göstəricilərinə tamamlayıcı göstəricilər qismində verilmişdir. Əsas minimum keyfiyyət və tərkib göstəricilərinə cavab verən, lakin digər minimum keyfiyyət və tərkib göstəricilərinə cavab verməyən məhsul, bu tələblərə uyğun məhsul hesab edilir.

6. Qida əlavələri

- 6.1.** Natural və soyuq sıxma yağlarında qida əlavələrinin istifadəsinə icazə verilmir.
- 6.2.** Toksik aromatzatorlar istisna olmaqla, təbii aromatzatorlar və onların sintetik ekvivalentləri və digər sintetik aromatzatorlar bitki yağlarında istifadə edilir.
- 6.3.** Tələblərin 6.1-ci bəndi istisna olmaqla, Tələblərin əhatə dairəsinə aid edilən digər bitki yağlarının istehsalında antioksidantlar qismində aşağıdakı qida əlavələri istifadə edilir:

İndeks	Qida əlavəsi	Qida əlavəsinin maksimal miqdarı
E304	Askorbilpalmitat	500 mq/kq (ayrı-ayrılıqda və ya birlikdə)
E305	Askorbilstearat	
E307a	Tokoferol, d-alfa	300 mq/kq (ayrı-ayrılıqda və ya birlikdə (kombinasiya formasında))
E307b	Tokoferolkonsentratlarıqarışıqları	
E307c	Tokoferol, dl-alfa	
E310	Propilqallat	100 mq/kq
E319	3-lü-Butilhidroksinon	120mq/kq
E320	Butilhidroksianizol (BHA)	175mq/kq
E321	Butilhidroksitoluol (BHT)	75mq/kq
3-lü-Butilhidroksinon, BHA, BHT və/və ya Qallatların istənilən kombinasiyası yuxarıda göstərilən individual normalara əməl etmək şərtilə 200mq/kq-ı keçməməlidir.		
E322 (i)	Lesitin	GMP
E389	Dilauriltiodipropionat	200 mq/kq

- 6.4.** Tələblərin 6.1-ci bəndi istisna olmaqla, bitki yağlarının istehsalında antioksidantların sinergistləri (antioksidantların təsirini gücləndirən qida əlavələri) qismində aşağıdakı qida əlavələri istifadə edilir:

İndeks	Qida əlavəsi	Qida əlavəsinin maksimal miqdarı
E330	Limon turşusu	GMP (Qabaqcıl İstehsal Təcrübəsi)
E331 (i)	Natrium dihidrositrat	GMP (Qabaqcıl İstehsal Təcrübəsi)

E331 (iii)	Trinatrium sitrat	GMP (Qabaqcıl İstehsal Təcrübəsi)
E332 (ii)	Trikalium sitrat	GMP (Qabaqcıl İstehsal Təcrübəsi)
E333 (iii)	Trikalsium sitrat	GMP (Qabaqcıl İstehsal Təcrübəsi)
E384	İzopropil sitrat qarışığı	100 mq/kq(ayrı-ayrılıqda və birlikdə)
E472c	Qliserinin limon turşusu və yağ turşuları efirləri	

6.5. frityur yağlar üçün istifadə edilən köpük yarıcı qismində aşağıdakı qida əlavəsi (göstərilən maksimal miqdar nəzərə alınmaqla) istifadə edilir:

İndeks	Qida əlavəsi	Qida əlavəsinin maksimal miqdarı
E900a	Polimetilsiloksan	10 mq/kq

“Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum
keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri”nə
1 nömrəli əlavə

1. Bitki yağlarında maye qaz xromatoqrafiyası vasitəsilə müəyyən edilmiş yağ turşuları tərkibi (ümumi yağ turşularının faiz nisbəti kimi ifadə edilmişdir)

Yağ turşusu	Babassu yağı	Badam yağı	Düyü kəpəyi yağı	Fındıq yağı	Günəbaxan yağı	Yüksək miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	Orta miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	Xardal toxumu yağı	Kətan toxumu yağı	Kokos yağı
C6:0	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM -
C8:0	2.6-7.3	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	4.6-10.0
C10:0	1.2-7.6	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	5.0-8.0
C12:0	40.0-	TBM	TBM-0.2	TBM	TBM-0.1	TBM	TBM	TBM	TBM-0.3	45.1-53.2
C14:0	11.0-	TBM-0.1	TBM-1.0	TBM-0.1	TBM-0.2	TBM-0.1	TBM-1	TBM-1.0	TBM-0.2	16.8-21.0
C16:0	5.2-	4.0-9.0	14.0-23.0	4.2-8.9	5.0-7.6	2.6-5.0	4.0-5.5	0.5-4.5	4.0-11.3	7.5-10.2
C16:1	TBM	0.2-0.8	TBM-0.5	TBM-0.5	TBM-0.3	TBM-0.1	TBM-0.05	TBM-0.5	TBM-0.5	TBM
C17:0	TBM	TBM-0.2	TBM	TBM-0.1	TBM-0.2	TBM-0.1	TBM-0.05	TBM	TBM-0.1	TBM
C17:1	TBM	TBM-0.2	TBM	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.06	TBM	TBM-0.1	TBM
C18:0	1.8-7.4	TBM-3.0	0.9-4.0	0.8-3.2	2.7-6.5	2.9-6.2	2.1-5.0	0.5-2.0	2.0-8.0	2.0-4.0
C18:1	9.0-	62.0-76.0	38.0-48.0	74.2-86.7	14.0-39.4	75-90.7	43.1-71.8	8.0-23.0	9.8-36.0	5.0-10.0
C18:2	1.4-6.6	20.0-30.0	21.0-42.0	5.2-18.7	48.3-74.0	2.1-17.0	18.7-45.3	10.0-24.0	8.3-30.0	1.0-2.5
C18:3	TBM	TBM-0.5	0.1-2.9	TBM-0.6	TBM-0.3	TBM-0.3	TBM-0.5	6.0-18.0	43.8-70.0	TBM-0.2
C20:0	TBM	TBM-0.5	TBM-0.9	TBM-0.3	0.1-0.5	0.2-0.5	0.2-0.4	TBM-1.5	TBM-1.0	TBM-0.2
C20:1	TBM	TBM-0.3	TBM-0.8	TBM-0.3	TBM-0.3	0.1-0.5	0.2-0.3	5.0-13.0	TBM-1.2	TBM-0.2
C20:2	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM-1.0	TBM	TBM
C22:0	TBM	TBM-0.2	TBM-1.0	TBM-0.2	0.3-1.5	0.5-1.6	0.6-1.1	0.2-2.5	TBM-0.5	TBM
C22:1	TBM	TBM-0.1	TBM	TBM-0.1	TBM-0.3	TBM-0.3	TBM	22.0-50.0	TBM-1.2	TBM
C22:2	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM-0.3	TBM	TBM-0.09	TBM-1.0	TBM	TBM
C24:0	TBM	TBM-0.2	TBM-0.9	TBM	TBM-0.5	TBM-0.5	0.3-0.4	TBM-0.5	TBM-0.3	TBM
C24:1	TBM	TBM	TBM	TBM-0.3	TBM	TBM	TBM	0.5-2.5	TBM	TBM

Yağ turşusu	Palma stearini	Palma superoleini	Püstə yağı	Raps yağı	Aşağı miqdarda eruk turşulu raps yağı	Saflor yağı	Yüksək miqdarda olein turşulu saflor yağı	Soya yağı	Üzüm çəyirdəyi yağı	Yerfındığı yağı (araxis yağı)
C6:0	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM
C8:0	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM
C10:0	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM
C12:0	0.1-0.5	0.1-0.5	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM-0.2	TBM-0.1	TBM	TBM-0.1
C14:0	0.1-2.0	0.5-1.5	TBM-0.6	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM-0.3	TBM-0.1
C16:0	48.0-74.0	30.0-39.0	8.0-13.0	1.5-6.0	2.5-7.0	5.3-8.0	3.6-6.0	8.0-13.5	5.5-11.0	5.0-14.0
C16:1	TBM-0.2	TBM-0.5	TBM-0.2	TBM-3.0	TBM-0.6	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM-1.2	TBM-0.2
C17:0	TBM-0.2	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.3	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.2	TBM-0.1
C17:1	TBM-0.1	TBM	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.3	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.1	TBM-0.1
C18:0	3.9-6.0	2.8-4.5	0.5-3.5	0.5-3.1	0.8-3.0	1.9-2.9	1.5-2.4	2.0-5.4	3.0-6.5	1.0-4.5
C18:1	15.5-36.0	43.0-49.5	50.0-70.0	8.0-60.0	51.0-70.0	8.4-21.3	70.0-83.7	17.0-30.0	12.0-28.0	35.0-80
C18:2	3.0-10.0	10.5-15.0	8.0-34.0	11.0-23.0	15.0-30.0	67.8-83.2	9.0-19.9	48.0-59.0	58.0-78.0	4.0-43.0
C18:3	TBM-0.5	0.2-1.0	0.1-1.0	5.0-13.0	5.0-14.0	TBM-0.1	TBM-1.2	4.5-11.0	TBM-1.0	TBM-0.5
C20:0	TBM-1.0	TBM-0.4	TBM-0.3	TBM -3.0	0.2-1.2	0.2-0.4	0.3-0.6	1.0-0.6	TBM-1.0	0.7-2.0
C20:1	TBM-0.4	TBM-0.2	TBM-0.6	3.0-15.0	0.1-4.3	0.1-0.3	0.1-0.5	TBM-0.5	TBM-0.3	0.7-3.2
C20:2	TBM	TBM	TBM	TBM-1.0	TBM-0.1	TBM	TBM	TBM-0.1	TBM	TBM
C22:0	TBM-0.2	TBM-0.2	TBM	TBM-2.0	TBM-0.6	TBM-1.0	TBM-0.4	TBM-0.7	TBM-0.5	1.5-4.5
C22:1	TBM	TBM	TBM	>2.0-60.0	TBM-2.0	TBM-1.8	TBM-0.3	TBM-0.3	TBM-0.3	TBM-0.6
C22:2	TBM	TBM	TBM	TBM-2.0	TBM-0.1	TBM	TBM	TBM	TBM	TBM
C24:0	TBM	TBM	TBM	TBM-2.0	TBM-0.3	TBM-0.2	TBM-0.3	TBM-0.5	TBM-0.4	0.5-2.5
C24:1	TBM	TBM	TBM	TBM-3.0	TBM-0.4	TBM-0.2	TBM-0.3	TBM	TBM	TBM-0.3

TBM– Təyin edilə bilməyən miqdar ($\leq 0.05\%$)

“Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri”nə

2 nömrəli əlavə

Digər minimum keyfiyyət və tərkib göstəriciləri

1. Bitki yağları köhnəlmiş (qaxsımış, acı) yaxud kənar dad və qoxuya malik olmamalı, hər bir bitki yağının özünəməxsus rəngi, dadı və qoxusu olmalıdır.
2. Digər minimum keyfiyyət göstəriciləri:

Sıra №-si	Keyfiyyət göstəriciləri	Maksimal miqdar
1	105°C-də uçucu maddələr	Ümumi çəkinin 0.2%-i
2	Həll olunmayan qatışıqlar	Ümumi çəkinin 0.05%-i
3	Sabunun miqdarı	Ümumi çəkinin 0.005%-i;
4	Dəmir (Fe) - -	- Rafinə edilmiş yağda 1.5 mq/kq
		- Natural yağda 5.0 mq/kq
		- Xam palma çəyirdəyi oleini 5.0 mq/kq
		- Xam palma çəyirdəyi stearinində 7.0 mq/kq
5	Mis (Cu)	- Rafinə edilmiş yağda 0.1 mq/kq
		- Natural yağda 0.4 mq/kq
6	Sərbəst yağ turşuları	- Natural palma yağında 5.0% (palmitin turşusu kimi)
		- Xam palma çəyirdəyi yağında 4.0% (laurin turşusu kimi)
		- Rafinə edilmiş düyü kəpəyi yağında 0.3% (olein turşusu kimi)
7	Turşuluq ədədi	- Rafinə edilmiş yağda 0.6 mq KOH/q yağ
		- Soyuq sıxma və natural yağlarda 4.0 mq KOH/q yağ
8	Peroksid ədədi	Rafinə edilmiş yağda 10 milliekvivalent aktiv oksigen/kq yağ
		Soyuq sıxma və natural yağda 15 milliekvivalent aktiv oksigen/kq yağ

3. Digər tərkib göstəriciləri:

- 3.1. Bitki yağlarına mineral yağlar, sintetik yağlar, pereetirifikasiya olunmuş və digər yağlar qarışdırılmamalıdır.
- 3.2. Yərfındığı (araxis) yağının tərkibindəki araxidon və yüksək karbon atomlu yağ turşularının miqdarı 48 q/kq-dan çox olmamalıdır.

- 3.3. Kokos, palma çəyirdəyi və babassu yağları üçün Reyxert ədədi müvafiq olaraq 6-8.5, 4-7 və 4.5-6.5 hüdudunda olmalıdır.
- 3.4. Kokos, palma çəyirdəyi və babassu yağları üçün Polenske ədədləri müvafiq olaraq 13-18, 8-12 və 8-10 hüdudunda olmalıdır.
- 3.5. Pambıq toxumu yağı üçün Halfen testi müsbət olmalıdır.
- 3.6. Üzümçəyirdəyi yağının tərkibindəki eritrodiol miqdarı ümumi sterolların 2%-indən çox olmalıdır.
- 3.7. Tərkibində aşağı miqdarda eruk turşusu olan raps yağına görə Krizmer ədədi 67-70 hüdudunda olmalıdır.
- 3.8. Tərkibində aşağı miqdarda eruk turşusu olan raps yağında brassikasterolun qatılığı sterolların ümumi miqdarının 5%-dən çox olmalıdır.
- 3.9. Küncüt yağı üçün Baduin testi müsbət olmalıdır.
- 3.10. Rafinə edilməmiş düyü kəpəyi yağının tərkibindəki qamma orizanolların miqdarı 0.9-2.1% hüdudunda olmalıdır.

“Bitki adı ilə adlandırılan yağlara minimum keyfiyyət və təhlükəsi tələbləri”nə

3 nömrəli əlavə

Rafinə edilməmiş bitki yağlarının kimyəvi və fiziki xüsusiyyətləri

Bitki yağları / Parametrlər	Nisbi sıxlıq (x°C/su 20°C)	Sıxlıq q/ml	Sınma ədədi (TBM 40°C)	Sabunlaşma ədədi (mq KOH/q yağ)	Yod ədədi	Sabunlaşmayan maddə (q/kq)	Karbonun sabit izotop nisbəti
Babassu yağı	0.914-0.917 x=25°C		1.448-1.451	245-256	10-18	≤ 12	
Badam yağı	0.911-0.929 x=25°C		1.468-1.475 20°C-də	183-207	85-109	≤ 20	
Düyü kəpəyi yağı	0.910-0.929		1.460-1.473	180-199	90-115	≤ 65	
Fındıq yağı	0.898-0.915 x=20°C/su 20°C		1.468-1.473 20°C-də 1.456-1.463 40°C-də	188-198	81-95	≤ 15	
Günəbaxan yağı	0.918-0.923 x=20°C		1.461-1.468	188-194	118-141	≤ 15	
Yüksək miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	0.909-0.915 x=25°C		1.467-1.471 25°C-də	182-194	78-90	≤ 15	
Orta miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	0.914-0.916 x=20°C		1.461-1.471 25°C-də	190-191	94-122	≤ 15	

Xardal toxumu yağı	0.910-0.921 x=20°C		1.461-1.469	168-184	92-125	≤ 15	
Kətan toxumu yağı	0.925-0.935 x=25°C/su 20°C		1.472-1.487 20°C- də 1.472-1.475 40°C- də	185-197	170-211	≤ 20	
Kokos yağı	0.908-0.921 x=40°C		1.448-1.450	248-265	6.3-10.6	≤ 15	
Küncüt yağı	0.915-0.924 x=20°C		1.465-1.469	186-195	104-120	≤ 20	
Qarğıdalı yağı	0.917-0.925 x=20°C		1.465-1.468	187-195	103-135	≤ 28	-13.71-dən -16.36-ya qədər
Qoz yağı	0.923-0.925 x=25°C/su 25°C		1.472-1.475 25°C- də 1.469-1.471 40°C- də	189-198	132-162	≤ 20	
Pambıq toxumu yağı	0.918-0.926 x=20°C		1.458-1.466	189-198	100-123	≤ 15	
Palma çəyirdəyi yağı	0.899-0.914 x=40°C		1.448-1.452	230-254	14.1- 21.0	≤ 10	
Palma çəyirdəyi oleini	0.906-0.909 x=40°C	0.904-0.907	1.451-1.453	231-244	20-28	< 15	
Palma çəyirdəyi stearini	0.902-0.908 x=40°C	0.904-0.906	1.449-1.451	244-255	4-8.5	< 15	
Palma yağı	0.891-0.899 x=50°C	0.889-0.895 50°C-də	1.454-1.456 50°C- də	190-209	50.0- 55.0	≤ 12	
Yüksək miqdarda olein turşulu palma yağı	0.896-.910 x=50°C	TBM	1.459-1.462	189-199	58-75	≤ 12	

Palma oleini	0.899-0.920 x=40°C	0.896-0.898 40°C-də	1.458-1.460	194-202	≥ 56	≤ 13	
Palma stearini	0.881-0.891 x=60°C	0.881-0.885 60°C-də	1.447-1.452 60°C- də	193-205	≤ 48	≤ 9	
Palma superoleini	0.900-0.925 x=40°C	0.886-0.900 40°C-də	1.459-1.460	180-205	≥ 60	≤ 13	
Püstə yağı	0.915-0.920 15.5°C/su 15.5°C		1.467-1.470 25°C- də 1.460-1.466 40°C-də	187-196	84-98	≤ 30	
Raps yağı	0.910-0.920 x=20°C		1.465-1.469	168-181	94-120	≤ 20	
Aşağı miqdarda eruk turşulu raps yağı	0.914-0.920 x=20°C		1.465-1.467	182-193	105-126	≤ 20	
Saflor yağı	0.922-0.927 x=20°C		1.467-1.470	186-198	136-148	≤ 15	
Yüksək miqdarda olein turşulu saflor yağı	0.913-0.919 x=20°C 0.910-0.916 x=25°C	0.912-0.914 20°C-də	1.460-1.464 40°C- də 1.466-1.470 25°C- də	186-194	80-100	≤ 10	
Soya yağı	0.919-0.925 x=20°C		1.466-1.470	189-195	124-139	≤ 15	
Üzüm çəyirdəyi yağı	0.920-0.926 x=20°C		1.467-1.477	188-194	128-150	≤ 20	
Yerfındığı (araxis) yağı	0.909-0.920 x=20°C		1.460-1.465	187-196	77-107	≤ 10	

“Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri”nə

4 nömrəli əlavə

Rafinə edilməmiş bitki yağlarının tərkibindəki sterolların miqdarı

Bitki yağları / Parametrlər	Xoleste-rol	Brassikaste-rol	Kampeste-rol	Stiqmaste-rol	Beta-sitosterol	Delta-5-Avenasterol	Delta-7-Stiqmasterol	Delta-7-Avenasterol	Digərlər i	Ümumi sterol (mg/kq)
Babassu yağı	1.2-1.7	TBM-0.3	17.7-18.7	8.7-9.2	48.2-53.9	16.9-20.4	TBM	0.4-1.0	TBM	500-800
Badam yağı	TBM-1.0	TBM-0.3	2.0-5.0	0.4-4.0	73.0-86.0	5.0-14.0	TBM-3.0	TBM-3.0	TBM-6.0	1590-4590
Düyü kəpəyi yağı	TBM-0.5	TBM-0.3	11.0-35.0	6.0-40.0	25.0-67.0	TBM-9.9	TBM-14.1	TBM-4.4	7.5-12.8	10500-31000
Fındıq yağı	TBM-1.1	TBM	3.0-6.2	TBM-2.0	76.45-96.0	1.0-5.1	TBM-4.3	TBM-1.6	TBM	1200-1800
Günəbaxan yağı	TBM-0.7	TBM-0.2	6.5-13.0	6.0-13.0	50-70	TBM-6.9	6.5-24.0	3.0-7.5	TBM-5.3	2400-5000
Yüksək miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	TBM-0.5	TBM-0.3	5.0-13.0	4.5-13.0	42.0-70.0	1.5-6.9	6.5-24.0	TBM-9.0	3.5-9.5	1700-5200
Orta miqdarda olein turşulu	0.1-0.2	TBM-0.1	9.1-9.6	9.0-9.3	56-58	4.8-5.3	7.7-7.9	4.3-4.4	5.4-5.8	

günəbaxan yağı										
Kətan toxumu yağı	TBM	TBM-1.0	25.0-31.0	7.0-9.0	45.0-53.0	8.0-12.0	TBM	TBM	TBM	2300-6900
Kokos yağı	TBM-3.0	TBM-0.3	6.0-11.2	11.4-15.6	32.6-50.7	20.0-40.7	TBM-3.0	TBM-3.0	TBM-3.6	400-1200
Küncüt yağı	0.1-0.5	0.1-0.2	10.1-20.0	3.4-12.0	57.7-61.9	6.2-7.8	0.5-7.6	1.2-5.6	0.7-9.2	4500-19000
Qarğıdalı yağı	0.2-0.6	TBM-0.2	16.0-24.1	4.3-8.0	54.8-66.6	1.5-8.2	0.2-4.2	0.3-2.7	TBM-2.4	7000-22100
Qoz yağı	TBM	TBM	4.0-6.5	TBM	70.0-92.0	0.5-6.0	TBM-3.0	TBM-2.0	TBM	500-1760
Pambıq toxumu yağı	0.7-2.3	0.1-0.3	6.4-14.5	2.1-6.8	76.0-87.1	1.8-7.3	TBM-1.4	0.8-3.3	TBM-1.5	2700-6400
Palma çəyirdəyi yağı	0.6-3.7	TBM-0.8	8.4-12.7	12.0-16.6	62.6-73.1	1.4-9.0	TBM-2.1	TBM-1.4	TBM-2.7	700-1400
Palma çəyirdəyi oleini	1.5-1.9	TBM-0.2	7.9-9.1	13.4-14.7	67.1-69.2	3.3-4.6	TBM-0.6	TBM-0.5	2.9-3.7	816-1339
Palma çəyirdəyi stearini	1.4-1.7	TBM-2.2	8.2-9.7	14.1-15.0	67.0-70.0	3.3-4.1	TBM-0.3	TBM-0.3	1.0-3.0	775-1086
Palma yağı	2.6-6.7	TBM	18.7-27.5	8.5-13.9	50.2-62.1	TBM-2.8	0.2-2.4	TBM-5.1	TBM	300-700
Yüksək miqdarda olein turşulu	1.7-4.7	TBM-0.4	16.6-21.9	11.2-15.5	57.2-67.0	TBM-1.9	TBM-0.2	TBM-1.0	TBM-3.8	519-1723

palma yağı										
Palma oleini	2.6-7.0	TBM	12.5-39.0	7.0-18.9	45.0-71.0	TBM-3.0	TBM-3.0	TBM-6.0	TBM-10.4	270-800
Palma stearini	2.5-5.0	TBM	15.0-26.0	9.0-15.0	50.0-60.0	TBM-3.0	TBM-3.0	TBM-3.0	TBM-5.0	250-500
Palma superoleini	2.0-3.5	TBM	22.0-26.0	18.2-20.0	55.0-70.0	0-1.0	0-0.3	0-0.3	0-2.0	100
Püstə yağı	TBM-1.0	TBM	4.0-6.5	0.5-7.5	75.0-94.0	6.0-8.0	TBM-0.7	TBM-0.5	TBM	1840-4500
Aşağı miqdarda eruk turşulu raps yağı	TBM-1.3	5.0-13.0	24.7-38.6	0.2-1.0	45.1-57.9	2.5-6.6	TBM-1.3	TBM-0.8	TBM-4.2	4500-11300
Saflor yağı	TBM-0.7	TBM-0.4	9.2-13.3	4.5-9.6	40.2-50.6	0.8-4.8	13.7-24.6	2.2-6.3	0.5-6.4	2100-4600
Yüksək miqdarda olein turşulu saflor yağı	TBM-0.5	TBM-2.2	8.9-19.9	2.9-8.9	40.1-66.9	0.2-8.9	3.4-16.4	TBM-8.3	4.4-11.9	2000-4100
Soya yağı	0.2-1.4	TBM-0.3	15.8-24.2	14.9-19.1	47.0-60.0	1.5-3.7	1.4-5.2	1.0-4.6	TBM-1.8	1800-4500
Üzüm çeyirdəyi yağı	TBM - 0.5	TBM-0.2	7.5-14.0	7.5-12.0	64.0-70.0	1.0-3.5	0.5-3.5	0.5-1.5	TBM-5.1	2000-7000
Yerfındığı (araxis) yağı	TBM-3.8	TBM-0.2	12.0-19.8	5.4-13.2	47.4-69.0	5.0-18.8	TBM-5.1	TBM-5.5	TBM-1.4	900-2900

TBM– Təyin edilə bilməyən miqdar (≤ 0.05 %)

“Bitki adı ilə adlandırılan yağlara dair minimum keyfiyyət və təhlükəsizlik tələbləri”nə

5 nömrəli əlavə

Rafinə edilməmiş bitki yağlarının tərkibindəki tokoferol və tokotrienolların miqdarı

Bitki yağları / Parametrlər	Alfa-tokoferol	Beta-tokoferol	Qamma-tokoferol	Delta-tokoferol	Alfa-tokotrienol	Qamma-tokotrienol	Delta-tokotrienol	Ümumi (mg/kq)
Babassu yağı	TBM	TBM	TBM	TBM	25-46	32-80	9-10	60-130
Badam yağı	20-545	TBM-10	TBM-104	TBM-5	TBM	TBM	TBM	20-600
Düyü kəpəyi yağı	49-583	TBM-47	TBM-212	TBM-31	TBM-627	142-790	TBM-59	191-2349
Fındıq yağı	100-420	6-12	18-194	TBM-10	TBM	TBM	TBM	200-600
Günəbaxan yağı	403-935	TBM-45	TBM-34	TBM-7.0	TBM	TBM	TBM	440-1520
Yüksək miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	400-1090	10-35	3-30	TBM-17	TBM	TBM	TBM	450-1120
Orta miqdarda olein turşulu günəbaxan yağı	488-668	19-52	2.3-19.0	TBM-1.6	TBM	TBM	TBM	509-741
Kətan toxumu yağı	2-265	TBM	100-712	TBM-14	TBM	TBM	TBM	150-905
Kokos yağı	TBM-17	TBM-11	TBM-14	TBM	TBM-44	TBM-1	TBM	TBM-50
Küncüt yağı	TBM-3.3	TBM	521-983	4-21	TBM	TBM-20	TBM	330-1010
Qarğıdalı yağı	23-573	TBM-356	268-2468	23-75	TBM-239	TBM-450	TBM-20	330-3720
Qoz yağı	TBM-170	TBM-110	120-400	TBM-60	TBM	TBM	TBM	309-455
Pambıq toxumu yağı	136-674	TBM-29	138-746	TBM-21	TBM	TBM	TBM	380-1200
Palma çəyirdəyi yağı	TBM-44	TBM-248	TBM-257	TBM	TBM	TBM-60	TBM	TBM-260
Palma çəyirdəyi oleini	TBM-11	TBM-6	TBM-3	TBM-4	TBM-70	1-10	TBM-2	TBM-90

Palma çəyirdəyi stearini	TBM-10	TBM-2	TBM-1	TBM	TBM-73	TBM-8	TBM-1	TBM-89
Palma yağı	4-193	TBM-234	TBM-526	TBM-123	4-336	14-710	TBM-377	150-1500
Yüksək miqdarda olein turşulu palma yağı	49-188	TBM	4-138	TBM-31	74-256	406-887	33-86	562-1417
Palma oleini	30-280	TBM-250	TBM-100	TBM-100	50-500	20-700	40-120	300-1800
Palma stearini	TBM-100	TBM-50	TBM-50	TBM-50	20-150	10-500	5-150	100-700
Palma superoleini	130-240	TBM-40	TBM-40	TBM-30	170-300	230-420	60-120	400-1400
Püstə yağı	10-330	TBM	0-100	TBM-50	TBM	TBM	TBM	100-600
Aşağı miqdarda eruk turşulu raps yağı	100-386	TBM-140	189-753	TBM-22	TBM	TBM	TBM	430-2680
Saflor yağı	234-660	TBM-17	TBM-12	TBM	TBM	TBM-12	TBM	240-670
Yüksək miqdarda olein turşulu saflor yağı	234-660	TBM-13	TBM-44	TBM-6	TBM	TBM-10	TBM	250-700
Soya yağı	9-352	TBM-36	89-2307	154-932	TBM-69	TBM-103	TBM	600-3370
Üzüm çəyirdəyi yağı	16-38	TBM-89	TBM-73	TBM-4	18-107	115-205	TBM-3.2	240-410
Yerfındığı (araxis) yağı	49-373	TBM-41	88-389	TBM-22	TBM	TBM	TBM	170-1300

TBM– Təyin edilə bilməyən miqdar (≤ 0.05 %)

HEYVAN MƏNŞƏLİ QIDA MƏHSULLARINDA BAYTARLIQ PREPARATLARININ TƏSNİFATI ÜZRƏ FARMAKOLOJİ AKTİV MaddələrİN QALIQ MİQDARINA DAİR SANİTARIYA NORMALARI VƏ QAYDALARI

1. Ümumi müddəalar

1.1. “Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin qalıq miqdarına dair sanitariya norma və qaydaları” (bundan sonra - Qaydalar) qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə məhsuldar heyvanlardan əldə edilən heyvan mənşəli qida məhsullarında (bundan sonra - heyvan mənşəli qida məhsullarında) aşkar edilən baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin yol verilən maksimum qalıq miqdarını (bundan sonra - YMQM), o cümlədən heyvan mənşəli qida məhsullarında yol verilməsi qadağan olunmuş farmakoloji aktiv maddələri müəyyənləşdirir.

1.2. Qaydaların işlənilib hazırlanmasında Kodeks Alimentarius Komissiyasının CX/MRL 2-2018 sayılı “Qida məhsullarında baytarlıq preparatları qalığı üçün maksimum qalıq hədləri və risk idarəedilməsi üzrə tövsiyələr”i, həmçinin “Heyvan mənşəli qida məhsullarında farmakoloji aktiv maddələrin təsnifatı və yol verilən maksimum qalıq miqdarı”na dair 37/2010/EEC Avropa Birliyinin Komissiya rəqlamentinin tələblərinə istinad olunmuşdur.

1.3. Heyvan mənşəli qida məhsulları qida məhsullarının istehsalı, emalı, qablaşdırılması, saxlanması, daşınması, dövriyyəsi (o cümlədən idxal-ixrac əməliyyatları), ictimai iaşə və xidmət sahələrində istifadəsi mərhələlərində Qaydaların tələblərinə uyğun olmalıdır.

2. Əsas anlayışlar

2.1. Qaydalarda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. **Farmakoloji aktiv maddələr** - təbii, sintetik, yarımsintetik və ya biotexnoloji mənşəli, bioloji aktivliyə malik olan, orqanizmin davranış və (və ya) fizioloji funksiyalarını dəyişdirən, baytarlıq preparatlarının hazırlanmasında və istehsalında istifadə olunan maddələr;

2.1.2. **Farmakoloji aktiv maddə qalığı** - heyvan mənşəli qida məhsullarının tərkibində mövcud olan, canlı kütləyə görə mq/kq və ya µq/kq ilə ifadə olunan, insan, heyvan sağlamlığı və ya ətraf mühit üçün təhlükə yarada bilən aktiv və köməkçi maddələr, onların parçalanma məhsulları və metabolitləri daxil olmaqla farmakoloji aktiv maddələrin miqdarı;

2.1.3. **YMQM** - heyvan mənşəli qida məhsullarında istifadəsinə icazə verilən farmakoloji aktiv maddə qalığının yolverilən maksimum miqdarı;

2.1.4. **Heyvan mənşəli məhsullar** – insan istehlakı üçün yararlı olan ət, süd, yumurta, bal və emal yolu ilə onlardan alınan məhsullar;

2.1.5. **Məhsuldar heyvanlar** - xüsusi olaraq qida məhsullarının istehsalı məqsədilə yetişdirilən, böyüdülmə, saxlanılan, kəsilmə və ya toplanan heyvanlar (bura məməlilər, quşlar, balıqlar, digər suda yaşayan orqanizmlər və həmçinin arılar daxildir);

2.1.6. **Təyin edilən qalıq maddə** - heyvan mənşəli qida məhsullarının tərkibində baytarlıq preparatlarının qalığı haqqında məlumat verən və orqanizmdə farmakodinamikası bilinən, ümumi qalığa paralel olaraq azalan farmakoloji aktiv maddə və (və ya) onun metabolitləri.

2.2. Qaydalarda istifadə olunan digər anlayışlar “Yeyinti məhsulları haqqında”, “Baytarlıq haqqında” Azərbaycan Respublikası qanunları və qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlar ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

3. Tətbiq sahəsi

3.1. Qaydalar qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə heyvan mənşəli qida məhsullarında rast gəlinən farmakoloji aktiv maddələrin təsnifatı üzrə YMQM-in, o cümlədən həmin məhsullarda yol verilməsi qadağan olunmuş farmakoloji aktiv maddələrin siyahısını əhatə edir.

3.2. Qaydalar aşağıdakılara şamil olunmur:

3.2.1. heyvanlarda aktiv və ya passiv immunitetin yaranması və ya xəstəliklərin diaqnostikası üçün nəzərdə tutulmuş immunobioloji baytarlıq preparatlarının tərkibindəki bioloji aktiv maddələrə;

3.2.2. heyvan mənşəli qida məhsullarında təsadüf edilən, lakin məqsədli şəkildə istifadə olunmayan maddə və ya digər yad təbiətli çirkləndiricilərə.

4. Heyvan mənşəli qida məhsullarında aşkar oluna biləcək baytarlıq preparatlarına aid farmakoloji aktiv maddələrin təsnifləndirilməsi

4.1. Heyvan mənşəli qida məhsullarında aşkar oluna biləcək baytarlıq preparatlarına aid farmakoloji aktiv maddələr Qaydalara 1 nömrəli və 2 nömrəli əlavələrdə göstərilmişdir.

4.2. 1 nömrəli Əlavənin 1.1-ci bəndində idxal olunan, 2 nömrəli Əlavənin 1.1-ci bəndində isə həm ölkə ərazisinə idxal olunan, həm də ölkə ərazisində istehsal olunan heyvan mənşəli məhsullarda rast gəlinə biləcək baytarlıq preparatlarının tərkibində olan farmakoloji aktiv maddələrin daxil olduğu terapevtik sinifləri və YMQM-i verilmişdir.

4.3. 1 nömrəli əlavənin 1.2-ci bəndində idxal olunan, 2 nömrəli əlavənin 1.2-ci bəndində isə həm ölkə ərazisinə idxal olunan, həm də ölkə ərazisində istehsal olunan heyvan mənşəli məhsullarda rast gəlinən, lakin YMQM tələb olunmayan baytarlıq preparatlarına aid farmakoloji aktiv maddələr verilmişdir.

4.4. Heyvan mənşəli qida məhsullarında yol verilməsi qadağan olunmuş farmakoloji aktiv maddələr Qaydalara 3 nömrəli əlavədə verilmişdir.

5. İnzibati sanksiyalar

Bu Qaydaların tələblərinə riayət etməyən qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər barəsində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə uyğun olaraq inzibati tənbeh tədbirləri və (və ya) "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin fəaliyyətinə məhdudlaşdırıcı tədbirlər tətbiq edilir.

6. Digər müddəalar

6.1. Azərbaycan Respublikasında yeni qeydiyyatda alınmış baytarlıq preparatları ilə əlaqədar Qaydalarda müvafiq dəyişikliklər edilməlidir.

6.2. Qaydaların tələblərinə əməl edilməsinə nəzarət Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həyata keçirilir.

“Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin miqdarına dair sanitariya norma və qaydaları”na

1 nömrəli əlavə

İdxal olunan heyvan mənşəli qida məhsullarının tərkibində yer alan farmakoloji aktiv maddələrin yolverilən maksimum qalıq miqdarı və yolverilən maksimum qalıq miqdarı tələb olunmayan farmakoloji aktiv maddələr

1.1. Yolverilən maksimum qalıq miqdarı tələb olunan farmakoloji aktiv maddələr				
Farmakoloji aktiv maddə	Təyin edilən qalıq maddə	Heyvanın növü	Hədəf toxuma	YMQM (µg/kg)
Adrenergik β- aqonist				
Klenbuterol	Klenbuterol	İBH ¹	əzələ	0.2
			qaraciyər	0.6
			böyrək	0.6
			piy	0.2
			süd (µg/l)	0.05
		at	əzələ	0.2
			qaraciyər	0.6
			böyrək	0.6
			piy	0.2
Adrenergik β-antaqonist				
Karazolol	Karazolol	donuz	əzələ	5
			qaraciyər	25
			böyrək	25
			dəri / piy	5
		İBH	əzələ	5
			piy	5
			qaraciyər	15
			böyrək	15
			süd	1
Antiparazitar				
Abamektin	Avermektin B1a	İBH	qaraciyər	100
			böyrək	50
			piy	100
		XBH ²	əzələ	20
			piy	50
			qaraciyər	25

			böyrək	20
Albendazol oksidi	Albendazoloksid, albendazolsulfon, və albendazol 2-amino sulfon cəmi	İBH, XBH	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	1000
			böyrək	500
			süd (µg/l)	100
Derquantel	Derquantel	XBH	əzələ	0.3
			qaraciyər	0.8
			böyrək	0.4
			piy	7.0
Eprinomektin	Eprinomektin B1a	İBH	əzələ	100
			qaraciyər	2000
			böyrək	300
			piy	250
			süd (µg/l)	20
Mebendazol	Mebendazol və ona ekvivalent metil (5-(1-hidroksi, 1-fenil) metil-1H-benzimidazol-2-yl) karbamat və (2-amino-1H-benzimidazol-5-yl) fenil-metanon cəmi	XBH, at	əzələ	60
			piy	60
			qaraciyər	400
			böyrək	60
Monepantel	Monepantel sulfon	İBH	əzələ	300
			qaraciyər	2000
			böyrək	1000
			piy	7000
		XBH	əzələ	700
			qaraciyər	7000
			böyrək	2000
			piy	13000
Morantel	morantel ekvivalentləri kimi özünü göstərən və N-metil-1,3-propandiamin-ə kimi hidrolizə edən qalıqlar	Bütün gövşəyənlər	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	800
			böyrək	200
			süd (µg/l)	50
Netobimin	Albendazoloksid, albendazolsulfon, və albendazol 2-amino sulfon cəmi	İBH, XBH	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	1000
			böyrək	500
			süd (µg/l)	100
Nitroksinil	Nitroksinil	İBH, XBH	əzələ	400

			piy	200
			qaraciyər	20
			böyrək	400
Oksibendazol	Oksibendazol	donuz	əzələ	100
			piy və dəri	500
			qaraciyər	200
			böyrək	100
Penetamat	Benzilpenisilin	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			süd (µg/l)	4
Tiabendazol	Tiabendazol və 5-hidroksi tiabendazol cəmi	İBH, XBH	əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
			piy	100
			süd (µg/l)	100
		donuz	əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
			piy	100
Kumafos	Kumafos	arı	bal	100
Emamektin və ya Emamektinbenzoat	Emamektin B1a	qızılbalıq, alabalıq	əzələ	100
			file	100
Halofuginon	Halofuginon	İBH	əzələ	10
			piy	25
			qaraciyər	30
			böyrək	30
Lazalosid natrium	Lazalosid A	ev quşları, bildirçin, qırqovul	əzələ	400
			qaraciyər	1200
			böyrək	600
			dəri / piy	600
			yumurta	150
Teflubenzuron	Teflubenzuron	qızılbalıq	əzələ (dəri)	500
			file	500
Diklazuril	Diklazuril	, ev quşları, dovşan	əzələ	500
			qaraciyər	3000
			böyrək	2000
			piy	1000
İmidokarb	İmidokarb	İBH	əzələ	300
			qaraciyər	2000
			böyrək	1500
			piy	50

			süd (µg/l)	50
		XBH	əzələ	300
			qaraciyər	2000
			böyrək	1500
			piy	50
Sihalotrin	Sihalotrin	İBH	əzələ	20
			qaraciyər	20
			böyrək	50
			piy	500
			süd (µg/l)	50
		XBH	əzələ	20
			qaraciyər	50
			böyrək	20
		donuz	piy	400
			əzələ	20
qaraciyər	20			
Fluazuron	Fluazuron	İBH	böyrək	20
			piy	400
			əzələ	200
			qaraciyər	500
Lufenuron	Lufenuron	qızılbalıq	file	1350
		alabalıq	file	1350
Siromazin	Siromazin	XBH	əzələ	300
			piy	300
			qaraciyər	300
			böyrək	300
Antibakterial				
Avilamisin	Dixloroizoeverninik turşusu (DIT)	donuz, dovşan	əzələ	200
			qaraciyər	300
			böyrək	200
			piy / dəri	200
		toyuq və hinduşka	əzələ	200
			qaraciyər	300
			böyrək	200
Baquiloprim	Baquiloprim	İBH	piy / dəri	200
			piy	10
			qaraciyər	300
			böyrək	150
		donuz	süd	30
piy (dəri)	40			
			qaraciyər	50

			böyrək	50
Sefasetril	Sefasetril	İBH	süd (µg/l)	125
Sefalonium	Sefalonium	İBH	süd (mg/l)	20
Sefazolin	Sefazolin	İBH, XBH	süd (µg/l)	50
Sefaperazon	Sefaperazon	İBH	süd (µg/l)	50
Sefquinom	Sefquinom	İBH	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	100
			böyrək	200
			süd (µg/l)	20
		at, donuz	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	100
böyrək	200			
Difloksasin	Difloksasin	İBH, XBH	əzələ	400
			piy	100
			qaraciyər	1400
			böyrək	800
		donuz	əzələ	400
			piy (dəri)	100
			qaraciyər	800
			böyrək	800
		ev quşları	əzələ	300
			piy (dəri)	400
			qaraciyər	1900
			böyrək	600
		Digər məhsuldar heyvanlar	əzələ	300
			piy	100
			qaraciyər	800
			böyrək	600
Qamitromisin	Qamitromisin	İBH	piy	20
			qaraciyər	200
			böyrək	100
Nafsilin	Nafsilin	Bütün gövşəyən heyvanlar	əzələ	300
			piy	300
			qaraciyər	300
			böyrək	300
			süd (µg/l)	30
Narazin	Narazin A	İBH, ev quşları, donuz	əzələ	15
			qaraciyər	50
			böyrək	15
			piy	50
Oksolinik turşu	Oksolinik turşu	Bütün növ	əzələ	100

		məhsuldar heyvanlar	Piy	50
			Qaraciyər	150
			Böyrək	150
Fenoksimetil penisillin	Fenoksimetil penisillin	donuz	əzələ	25
			qaraciyər	25
			böyrək	25
		ev quşları	əzələ	25
			Piy və dəri	25
			Qaraciyər	25
			Böyrək	25
Pirlimisin	Pirlimisin	İBH	əzələ	100
			qaraciyər	1000
			böyrək	400
			piy	100
			süd (µg/l)	100
Rifaksimın	Rifaksimın	İBH	süd (µg/l)	60
Sarafloksasin	Sarafloksasin	ev quşları	əzələ	10
			qaraciyər	100
			böyrək	80
			piy	20
		qızılbalıqkimilər	əzələ və dəri	30
Sulfonamid	Əsas maddə	İBH, XBH	süd	100
			əzələ	100
		Bütün növ məhsuldar heyvanlar	piy	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
Tiamfenikol	Tiamfenikol	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			süd	50
Tulatromisin	Tulatromisin ekvivalentlərikimi (2R,3S, 4R, 5R,8R, 10R,11R,12S,13S,14R)-2-etil 3, 4, 10, 13-tetrahidroksi-3,5,8,10,12, 14-heksametil-11 [(3,4,6-trideoksi-3 (dimetil amino)-βD-ksilohekso-	İBH	piy	100
			qaraciyər	3000
			böyrək	3000
		donuz	piy və dəri	100
			qaraciyər	3000
			böyrək	3000

	piranosil)oksi] 1- oksa-6-azasiklopent- dekan-15-one			
Valnemulin	Valnemulin	donuz	əzələ	50
			qaraciyər	500
			böyrək	100
Glükokortikosteroid				
Metilprednizolon	Metilprednizolon	İBH	əzələ	10
			piy	10
			qaraciyər	10
			böyrək	10
Sakitləşdirici (trankvilizator)				
Azaperon	Azaperon və azaperol cəmi	donuz	əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
			piy	100
Tripanosid				
İzometamidium	İzometamidium	İBH	əzələ	100
			qaraciyər	500
			böyrək	1000
			piy	100
			süd (µg/l)	100
Reproduktiv hormon				
Altrenogest	Altrenogest	donuz	piy (dəri)	1
			qaraciyər	0.4
		at	piy	1
			qaraciyər	0.9
Xlormadinon	Xlormadinon	İBH	piy	4
			qaraciyər	2
			süd (µg/l)	2.5
Flugeston asetat	Flugeston asetat	XBH	əzələ	0.5
			piy	0.5
			qaraciyər	0.5
			böyrək	0.5
			süd	1
Melengestrol asetat	Melengestrol asetat	İBH	əzələ	1
			qaraciyər	10
			böyrək	2
			piy	18
Norgestomet	Norgestomet	İBH	əzələ	0.2
			piy	0.2

			qaraciyər	0.2
			böyrək	0.2
			süd (µg/l)	0.12
Raktopamin	Raktopamin	İBH, donuz	əzələ	10
			qaraciyər	40
			böyrək	90
			piy	10
Boy stimulyatoru				
Trenbolon asetat	İBH əzələsində beta-trenbolon, qaraciyərində alfa-trenbolon	İBH	əzələ	2
			qaraciyər	10
Zeranol	Zeranol	İBH	əzələ	2
			qaraciyər	10
İltihab əleyhinə vasitə				
Karprofen	Karprofen və karprofen qlükuronid konyuqatın cəmi	İBH, at	əzələ	500
			piy	1000
			qaraciyər	1000
			böyrək	1000
Firokoksib	Firokoksib	at	əzələ	10
			piy	15
			qaraciyər	60
			böyrək	10
Tolfenamik turşusu	Tolfenamik turşusu	İBH, donuz	əzələ	50
			qaraciyər	400
			böyrək	100
			süd (µg/l) İBH üçün	50
Vedaprofen	Vedaprofen	at	əzələ	50
			piy	20
			qaraciyər	100
			böyrək	1000
	Danofloksasin	İBH, XBH	əzələ	200
			qaraciyər	400

Danofloksasin			böyrək	400	
			piy	100	
			süd	30	
		donuz		əzələ	100
				qaraciyər	50
				böyrək	200
				piy	100
		ev quşları		əzələ	200
				qaraciyər	400
				böyrək	400
				piy	100
		Digər bütün məhsuldar heyvanlar		əzələ	100
				qaraciyər	200
böyrək	200				
piy	50				

1.2. Yol verilən maksimum qalıq miqdarı tələb olunmayan farmakoloji aktiv maddələr

Farmakoloji aktiv maddə	Təyin edilən qalıq maddə	Heyvanın növü	Hədəf toxuma	YMQM (µg/kg)
<i>Absintium</i> ekstraktı	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Asetilsistein	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Asetilsalisilturşusu DL-lizin	Tətbiq edilmir	Balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Adenozin və onun 5'-mono-, 5'-di-və 5' trifosfatları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Adonis vernalis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Aesculus hippocastaneum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Agnus castus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ailanthus altissima</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Alfakalsidol	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Alfaprostol	Tətbiq edilmir	İBH, dovşan, donuz, təkdırnaqlılar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Allantoin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Allium cepa</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Aloe vera</i> geli və yarpağının bütün növ ekstraktları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Aloe, Barbados, Capae</i> , onların standartlaşdırılmış quru ekstraktları və onlardan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminium distearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminium hidroksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminium hidroksid asetat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminiumfosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminiumsalisilat, əsas	Tətbiq edilmir	Balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminium tristearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
2-aminoetanol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
2-aminoetonol qlükoronat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
2-aminoetil dihidrogenfosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ammonium laurilsulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ammonium sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Angelicae radix aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Anisia etheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Anisistellati</i> meyvələri, standartlaşdırılmış ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Apocynum cannabinum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Aqua levici</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Arnica montana</i> (çiçəkləri və bütün bitki)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Arnicae radix</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Artemisia abrotanum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Asparagin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Asparagin turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Atropa belladonna</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Azaqli-nafarelin	Tətbiq edilmir	<i>Qızılbalıqkimilər</i>	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Azametifos	Tətbiq edilmir	<i>Qızılbalıqkimilər</i>	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Balsamum peruvianum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Barium selenat	Tətbiq edilmir	İBH, XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Beklametazon dipropionat	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Bellis perennis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Benzokain	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
	Tətbiq edilmir	<i>Salmonidae</i>	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Benzilbenzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Benzil p-hidroksibenzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Betain qlükuranat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bismut subkarbonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bismut subgallat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bismut subnitrat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
		İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bismuth subsalisilat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bituminosulfonat,	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

ammonium və natrium duzları		məhsuldar məməli heyvanlar	edilmir	olunmur
<i>Boldo folium</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bor turşusu və boratlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bromid, kalium duzu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bromid, natrium duzu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bronopol	Tətbiq edilmir	üzgəcli balıqlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Brotizolam	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Buzerelin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
n-butan	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
n-butanol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Butorfanoltartrat	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Butil 4-hidroksibenzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Butilskopolaminium bromid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sefasetril	Tətbiq edilmir	İBH, (südü istisna olmaqla digər toxumaları)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium aspartat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Kalsium benzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium boroglükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium sitrat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium qlükono qlükoheptonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium qlükonalaktat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium qlütamat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium qliserofosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium hidrokسيد	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium hipofosfit	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium malat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium polifosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium silikat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Calendula</i> çiçəkləri	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Capsici meyvələri (<i>Capsici fructus acer</i>)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Karbasalat kalsium	Tətbiq edilmir	Üzgəcli balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Karbetosin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hil ekstraktı	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cardiospermum halicacabum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Carlinae radix</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Karprofen	Tətbiq edilmir	İBH (yalnız südü)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Carvi aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Caryophylli aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sefalonium	Tətbiq edilmir	İBH (südü istisna olmaqla, digər toxumaları)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sefazolin	Tətbiq edilmir	İBH və XBH (südü istisna olunmaqla digər toxumaları)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sefaperazon	Tətbiq edilmir	İBH (südü istisna olmaqla, digər toxumaları)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Centellae asiaticae</i> ekstraktı	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Setostearil spirti	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
Setrimid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Xlorheksidin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Xlorokrezol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Xlorfenamin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Chrysanthemi cinerariifolii</i> çiçəkləri	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cimisifugae racemosae</i> kökləri	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cinchonae cortex</i> , standartlaşdırılmış ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cinnamomi cassia aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cinnamomi cassia cortex</i> , standartlaşdırılmış ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cinnamomi ceylanici aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cinnamomi ceylanici cortex</i> , standartlaşdırılmış ekstraktı və ondan hazırlanan məhsullar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Citri aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
<i>Citronellae aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sitrullin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Klazuril	Tətbiq edilmir	ev göyərçini	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kobalt karbonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kobalt qlükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kobalt oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kobalt trioksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Koko alkil dimetil betain	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Conduranga cortex</i> , standartlaşdırılmış ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Convallaria majalis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mis xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mis glükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mis heptanat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mis metionat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Mis oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Coriandri aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kortikotropin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Crataegus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Cupressi aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sitidin və onun 5'-mono-, 5'-di- və 5'-trifosfatları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dekokvinat	Tətbiq edilmir	İBH, XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dembreksin	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Denaverin hidroxlorid	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dezlorelin asetat	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Detomidin	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Deksapantenol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mis (I) oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dietilftalat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dietilsebakat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dietilen qlikol mono etil efiri	Tətbiq edilmir	Bütün gövşəyən heyvanlar və donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Diklazuril	Tətbiq edilmir	Bütün gövşəyən	Tətbiq	Təyin

		heyvanlar və donuz	edilmir	olunmur
3,5-Diyod-L-tirozin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dimetikon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dimetil asetamid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dimetil ftalat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dinoprost trometamin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dinoproston	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Diprofilin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Doksapram	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Donuz somatotropini	Tətbiq edilmir	Donuz	əzələ	Təyin olunmur
			qaraciyər	
			böyrək	
			piy	
D-fenilalanin (6)-lüteinləşdirici hormon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Echinacea</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Echinacea purpurea</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Enilkonazol	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq	Təyin

			edilmir	olunmur
Epinefrin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ergometrin maleat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etami filin kamsilat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etamsilat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etanol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etil laktat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etil oleat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etilen-diamin-tetra sirkə turşusu və onun duzları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Etiproston trometamin	Tətbiq edilmir	İBH, donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Eukaliptol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Eucalyptus globulus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Euphrasia officinalis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Fenpipramid hidroxlorid	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Fertirelin sirkə turşusu	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Foeniculi aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Föllikul stimullaşdırıcı hormon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qida əlavələri (insan istifadəsi üçün təsdiq edilmiş bütün E qida əlavələri)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Frangulae cortex</i> , stabilləşdirilmiş ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Furosemide	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Gentianae radix</i> , stabilləşdirilmiş ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ginkgo biloba</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qlütamin turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Formal qliserin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qvayakol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Quanozin və onun 5'-mono-, 5'-di- və 5'-trifosfatları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Hamamelis virginiana</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Harpago phytum procumbens</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Harunga madagascariensis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Heparin və duzları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Heptaminol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hesperidin	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hesperidin metal xalkon	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Heksetidin	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Hippocastani semen</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İnsanın xorionik qanodotropini (təbii və sintetik analoqları)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İnsanın menapauzal sidik qanadotropini	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hum turşusu və onun Na duzları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hialuron turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hidroqlorotiazid	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hidrokartizon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hidroksietil salisilat	Tətbiq edilmir	Üzgəcli balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
8-hidroksikvinolin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Hyperici oleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Hypericum perforatum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Inozin və onun 5'-mono-, 5'-di- və 5'-trifosfatları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Yod və yodun qeyri-üzvi birləşmələri (Na və K yodid, Na və K yodat, polivinil pirrolidon yodin daxil olmaqla yodoforlar)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dəmir ammonium sitrat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dəmir dekstran	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dəmir 2-xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dəmir fumarat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dəmir qlikoheptanat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İzobutan	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İzofluran	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İzopropanol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İzoksuprin	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Jecoris oleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Juniperi fructus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ketamin	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
Ketanserin tartrat	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lachnanthes tinctoria</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lauri fructus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lavandulae aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qırmızı paxlameyvəli <i>Phaseolis vulgaris</i> -dən ekstraksiya olunmuş lektin	Tətbiq edilmir	donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lespedeza capitata</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Levometadon	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Levotiroksin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Linear alkil benzen sulfon turşusu ilə C13 zəncirindən uzun 2.5% halqalara malik, uzunluğu C9-dan C13-ə qədər olan alkil zənciri	Tətbiq edilmir	İBH, XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lini oleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Lobelin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Luprostiol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Luteinləşdirici \hormon (bütün növlərdən olan təbii LH və ya onun sintetik analoqları)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium asetat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium aluminium silikat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium aspartat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium karbonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium sitrat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium qlükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium qlütamat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium orotat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium fosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium stearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium-trisilikat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Majoranae herba</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Manqan karbonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan qlükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan qliserofosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan pidolat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan ribonukleat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mannitol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Matricaria recutita</i> və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Matricariae flos</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mesillinam	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Medicago sativa</i> ekstraktı	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Melatonin	Tətbiq edilmir	XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Melissae aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Melissae folium</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Menthae arvensis aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Menthae piperitae aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Mepivakain	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Merkaptamin-hidroklorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Metil nikotinat	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Metilsalisilat	Tətbiq edilmir	Üzgəcli balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Metilbenzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
1-Metil-2-pirrolidon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Millefolii herba	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aşağı və yüksək özlülüyə malik mineral karbohidrogenlər, o cümlədən mikrokristallik mum, təxminən C10-C60, alifatik, şaxələnmiş alifatik və alisiklik birləşmələr	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Monotioqliserol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Montanid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Miqliol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Myristicae aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Natamisin	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Nikel qlükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Nikel sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Nikoboksil	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Nonivamide	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
17β-Oestradiol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Okoubaka aubrevillei</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Oleyloleat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Omeprazol	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Orgotein	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ornitin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Orotik turşu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Oksalik turşu	Tətbiq edilmir	arı	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Terebinthinae oleum-</i> un oksidləşmiş məhsulları	Tətbiq edilmir	İBH, XBH, donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Papaverin	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Parasetomol	Tətbiq edilmir	donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Parkonazol	Tətbiq edilmir	firəng toyuğu	Tətbiq	Təyin

			edilmir	olunmur
Peforelin	Tətbiq edilmir	donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Pepsin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Perasetik turşu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Floroqlüsinol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Phytolacca americana</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Fitomenadion	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Piceae turiones recentis</i> ekstraktı	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Piperazin dihidroklorid	Tətbiq edilmir	toyuq	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polikresulen	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Poloksalen	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polietilenqlikol 15 hidrosistearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polietilenqlikol 7 qliserilkokoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
8-40 oksietilen vahidləri ilə birgə polietilen qlikolstearatlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polietilen qlikollar (molekul çəkisi 200-10000 aralığında)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polioksietilen sorbitan monooleat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

və triolat		heyvanlar		
Polioksil kastor yağı 30-40 oksietilen vahidləri ilə	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polioksil hidrogenləşmiş kastor yağı 40-60 oksietilen vahidləri ilə	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polisorbat 80	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Polisulfatlaşmış qlikozaminoqlükan	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalium DL-aspartat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalium qlikuronat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalium qliserofosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalium nitrat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalium selenat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hamilə at,qonadotropin serumu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Pretkamid (krotetamid və kropropamid)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Propan	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Prunus laurocerasus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Pyrethrum</i> ekstraktı	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
2-Pirrolidon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Quatresin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Quercus cortex</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Quillaia saponins</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Rhei radix</i> , standartlaşdırılmış ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ricini oleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Rifaksimın	Tətbiq edilmir	İBH (südü istisna olmaqla)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Romifidin	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Rosmarini aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ruscus aculeatus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ruta graveolens</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Salviae folium</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Sambuciflos</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Selenicereus</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

<i>grandiflorus</i>		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
<i>Serenoa repens</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Serin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Serotonin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Silybum marianum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Sinapis nigrae semen</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium 2-metil-fenoksi-propanoat	Tətbiq edilmir	İBH, keçi, donuz, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium asetil salisilat	Tətbiq edilmir	Üzgəcli balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium boroformiat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium butil 4-hidroksibenzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium setostearil sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium xlorit	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium xromoqlikat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium diostilsulfosuksinat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium formaldehid sulfoksilat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Natrium-qliserofosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium hipofosfit	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium laurilsulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium nitrit	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium pirosulfit	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium salisilat	Tətbiq edilmir	Üzgəcli balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
		İBH, donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium selenat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium stearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Solidago virgaurea</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Somatosalm	Tətbiq edilmir	qızılbalıq	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sorbitan sesquilat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sorbitan triolat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Strychni semen</i>	Tətbiq edilmir	İBH, XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Strixnin	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Homoepatik baytarlıq	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

preparatlarında istifadə olunan maddələr		heyvanlar		
Sulfogaiakol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Symphyti radix</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Syzygium cumini</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tanninum	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
L-tartarik turşu və onun mono- və dinatrium, kalium və kalsium əsaslı duzu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tau fluvalinate	Tətbiq edilmir	arı	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Terebinthinae aetheroleum rectificatum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Terebinthinae laricina</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Terpin hidrat	Tətbiq edilmir	İBH, XBH, donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tetrakain	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Teobromin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Teofillin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Testosteron	Testosteron	İBH	əzələ qaraciyər böyrək piy	Təyin olunmur
Tiamilal	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		məməli heyvanlar		
Tioktik turşu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tiomersal	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tiopental natrium	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Thuja occidentalis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Thymi aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Timidin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Timol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tiaprost	Tətbiq edilmir	İBH, XBH, donuz, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Tiliae flos</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tiludron turşusu (dinatrium duzu)	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
		ev quşları		Təyin olunmur
Timerfonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tosilxloramid natrium	Tətbiq edilmir	İBH, at,	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
		Üzgəcli balıqlar		Təyin olunmur
Tragakant	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Trikainmesilat	Tətbiq edilmir	Üzgəcli balıqlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Trixlormetiazid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Trimetil floroqlusinol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Turnera diffusa</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Urginea maritima</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Uridin və onun 5'-mono-5'-di- və 5'-trifosfatları	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Urticae herba</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vetrobutin hidroxlorid	Tətbiq edilmir	donuz	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vinkamin	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Viola sebifera</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Viscum album</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Yun spirti	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ksilozin hidroxlorid	Tətbiq edilmir	İBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink asetat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink aspartate	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink qlükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
Sink oleat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink stearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Qeyd: ¹ - İBH – iribuynuzlu heyvanlar

² - XBH – xırdabuynuzlu heyvanlar

“Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin miqdarına dair sanitariya norma və qaydaları”na

2 nömrəli əlavə

İdxal olunan, o cümlədən ölkə ərazisində istehsal olunan heyvan mənşəli qida məhsullarının tərkibində yer alan farmakoloji aktiv maddələrin yolverilən maksimum qalıq miqdarı və yolverilən maksimum qalıq miqdarı tələb olunmayan farmakoloji aktiv maddələr

1.1. Yolverilən maksimum qalıq miqdarı tələb olunan farmakoloji aktiv maddələr				
Farmakoloji aktiv maddə	Təyin edilən qalıq maddə	Heyvanın növü	Hədəf toxuma	YMQM (µg/kg)
Antiparazitar				
Albendazol	Albendazol sulfoksid, albendazol sulfon və 2-aminosulfon metobolitinin cəmi	Bütün gövşəyən heyvanlar	əzələ	100
			qaraciyər	5000
			böyrək	5000
			piy	100
			süd (µg/l)	100
Klozantel	Klozantel	İBH	əzələ	1000
			qaraciyər	1000
			böyrək	3000
			piy	3000
		XBH	əzələ	1500
			qaraciyər	1500
			böyrək	5000
			piy	2000
Diazinon	Diazinon	İBH, XBH, donuz	əzələ	20
			piy	700
			qaraciyər	20
			böyrək	20
			süd (µg/l, İBH və XBH üçün)	20
Doramektin	Doramektin	Bütün məhsuldar məməli heyvanlar	əzələ	40
			qaraciyər	100
			böyrək	60
			piy	150

			süd (µg/l) (İBH)	15
Febantel / Fenbendazol/ Oksfendazol	Özünü oksfendazol sulfon kimi göstərən fenbendazol, oksfendazol və oksfendazol sulfon cəmi	İBH, XBH	əzələ	100
			qaraciyər	500
			böyrək	100
			piy	100
			süd (µg/l)	100
		donuz, at	əzələ	100
			qaraciyər	500
			böyrək	100
piy (dəri)	100			
İvermektin	İvermektin B1a	İBH	əzələ	30
			qaraciyər	800
			böyrək	100
			piy	400
			süd (µg/l)	10
		Bütün məməli məhsuldar heyvanlar	qaraciyər	100
			piy	100
Levamisol	Levamisol	İBH, XBH, donuz, ev quşları	əzələ	10
			qaraciyər	100
			böyrək	10
			piy	10
Moksidektin	Moksidektin	İBH, at	əzələ	50
			qaraciyər	100
			böyrək	50
			piy	500
			süd	40
		XBH	əzələ	50
			qaraciyər	100
			böyrək	50
			piy	500
		ceyran	əzələ	20
			qaraciyər	100
			böyrək	50
piy	500			
Oksiklozanid	Oksiklozanid	Bütün gövşəyənlər	əzələ	20
			piy	20

			qaraciyər	500
			böyrək	100
			süd ($\mu\text{g/l}$)	10
Piperazin	Piperazin	donuz	əzələ	400
			piy və dəri	800
			qaraciyər	2000
			böyrək	1000
		toyuq	yumurta	2000
Rafoksanid	Rafoksanid	İBH	əzələ	30
			piy	30
			qaraciyər	10
			böyrək	40
		XBH	əzələ	100
			piy	250
			qaraciyər	150
			böyrək	150
Toltrazuril	Toltrazuril sulfon	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	əzələ	100
			piy	150
			qaraciyər	500
			böyrək	250
		ev quşları	əzələ	100
			piy və dəri	200
			qaraciyər	600
			böyrək	400
Triklabendazol	Ketotriklabendazola oksidləşən, ekstraksiya olunan qalıqların cəmi	Bütün gövşəyənlər (İBH, XBH istisna omaqla)	əzələ	225
			piy	100
			qaraciyər	250
			böyrək	150
		İBH	əzələ	250
			piy	100
			qaraciyər	850
			böyrək	400
		XBH	əzələ	200
			piy	100
			qaraciyər	300
			böyrək	200
Amitraz	Amitraz və tərkibinə 2,4-DMA hissəsi daxil olan metabolitlər	İBH	piy	200
			qaraciyər	200
			böyrək	200
			süd	10
	Amitraz və tərkibinə 2,4-DMA hissəsi daxil	XBH	piy	400
			qaraciyər	100

	olan metabolitlər	keçidə	böyrək	200		
			süd (µg/l)	10		
			piy	200		
			qaraciyər	100		
			böyrək	200		
			süd	10		
		donuz	piy (dəri)	400		
			qaraciyər	200		
			böyrək	200		
		arı	bal	200		
		Klorsulon	Klorsulon	İBH	əzələ	35
					qaraciyər	100
böyrək	200					
Diflubenzuron	Diflubenzuron	qızılbalıq	əzələ (dəri)	1000		
Fenvalerat	Fenvalerat və onun RR, SS, RS və SR izomerləri	İBH	əzələ	25		
			piy	250		
			qaraciyər	25		
			böyrək	25		
			süd (µg/l)	40		
Flubendazol	Flubendazol (2-amino 1H-benzimidazol-5-yl) və metanonun (4-flürofenil) cəmi	ev quşları, donuz	əzələ	50		
			piy (dəri)	50		
			qaraciyər	400		
			böyrək	300		
			yumurta	400		
Flumetrin	Flumetrin (trans-Z-izomerlərinin cəmi)	İBH, XBH	əzələ	10		
			piy	150		
			qaraciyər	20		
			böyrək	10		
			süd (µg/l) İBH üçün	30		
Permetrin	Permetrin	İBH	əzələ	50		
			piy	500		
			qaraciyər	50		
			böyrək	50		
			süd (µg/l)	50		
Nikarbazin	N,N'-bis(4-nitrofenil) karbamid	toyuq	əzələ	200		
			qaraciyər	200		
			böyrək	200		
			dəri / piy	200		
Siflutrin	Siflutrin	İBH	əzələ	20		

			qaraciyər	20
			böyrək	20
			piy	200
			süd (µg/l)	40
Sipermetrin və Alfa-sipermetrin	Sipermetrin qalıqlarının cəmi	İBH	əzələ	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			piy	1000
		XBH	süd (µg/l)	100
			əzələ	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
qızılbalıqkimilər	piy	1000		
	əzələ	50		
Deltametrin	Deltametrin	İBH, XBH, toyuq	əzələ	30
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			piy	500
			süd (µg/l) İBH üçün	30
		yumurta	30	
qızılbalıq	əzələ	30		
Disiklanil	Disiklanil	XBH	əzələ	200
			qaraciyər	400
			böyrək	400
			piy	150
Foksim	Foksim	XBH	əzələ	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			piy	400
		donuz	əzələ	20
			piy və dəri	700
			qaraciyər	20
		toyuq	böyrək	20
			əzələ	25
			piy və dəri	550
qaraciyər	50			
Triklorfon		İBH	böyrək	30
			yumurta	60
Paromomisin	Paromomisin	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	süd (µg/l)	50
			əzələ	500
			qaraciyər	1500
			böyrək	1500

Antibakterial				
Amoksisilin	Amoksisilin	İBH, XBH	əzələ	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			piy	50
			süd (µg/l)	4
		donuz	əzələ	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			piy/dəri	50
		balıq	file	50
əzələ	50			
Ampisilin	Ampisilin	balıq	file	50
			əzələ	50
		Bütün növ məhsuldar heyvanlar	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
süd	4			
Apramisin	Apramisin	İBH	əzələ	1000
			piy	1000
			qaraciyər	10 000
			böyrək	20 000
Basitrasin	Basitrasin A, B cə C-nin cəmi	İBH	süd (µg/l)	100
			dovşan	əzələ
		piy		150
		qaraciyər		150
		böyrək	150	
Benzilpenisillin və ya Prokain benzilpenisillin	benzilpenisillin	İBH, XBH	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
			süd (µg/l)	4
		toyuq	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
		donuz	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
böyrək	50			
Sefaleksın	Sefaleksın	İBH	əzələ	200
			piy	200

			qaraciyər	200		
			böyrək	1000		
			süd (µg/l)	100		
Sefapirin	Sefapirin və desasetil sefapirin cəmi	İBH	əzələ	50		
			piy	50		
			böyrək	100		
			süd (µg/l)	60		
Seftiofur	Desfuroilseftiofur	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	əzələ	1000		
			qaraciyər	2000		
			böyrək	6000		
			piy	2000		
			süd (µg/l) İBH üçün	100		
Xlortetrasiklin/ oksitetrasiklin/ tetrasiklin	Əsas maddə, tək və ya qarışıq şəkildə	İBH, XBH	əzələ	200		
			qaraciyər	600		
			böyrək	1200		
			süd (µg/l)	100		
		balıq, qıqant krevetka	əzələ	200		
			donuz	əzələ	200	
				qaraciyər	600	
		ev quşları	böyrək	1200		
			əzələ	200		
			qaraciyər	600		
			böyrək	1200		
					yumurta	400
Klavulanik turşu	Klavulanik turşu	İBH, donuz	əzələ	100		
			piy	100		
			qaraciyər	200		
			böyrək	400		
			süd (µg/l)	200		
Kolistin	Kolistin A və kolistin B cəmi	İBH, XBH	əzələ	150		
			qaraciyər	150		
			böyrək	200		
			piy	150		
			süd (µg/l)	50		
		ev quşları	əzələ	150		
			qaraciyər	150		
			böyrək	200		
			piy	150		
					yumurta	300
		donuz, dovşan	əzələ	150		
qaraciyər	150					

			böyrək	200
			piy	150
Dikloksasillin	Dikloksasillin	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	əzələ	300
			piy	300
			qaraciyər	300
			böyrək	300
			süd	30
Dihidrostreptomisin / Streptomisin	Dihidrostreptomisin və Streptomisin cəmi	İBH, XBH, ev quşları, donuz, dovşan	əzələ	600
			qaraciyər	600
			böyrək	1000
			piy	600
			süd (µg/l) İBH və XBH üçün	200
Doksisiklin	Doksisiklin	İBH	əzələ	100
			qaraciyər	300
			böyrək	600
		donuz	əzələ	100
			piy və dəri	300
			qaraciyər	300
			böyrək	600
		ev quşları	əzələ	100
			qaraciyər	300
			piy və dəri	300
			böyrək	600
Enrofloksasin	Enrofloksasin və Siprofloksasin cəmi	İBH və XBH	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	300
			böyrək	200
			süd (µg/l)	100
		donuz və dovşan	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	200
			böyrək	300
		ev quşları	əzələ	100
			piy (dəri)	100
			qaraciyər	200
			böyrək	300
		Digər məhsuldar heyvanlar	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	200
			böyrək	200
Eritromisin	Eritromisin A	ev quşları	əzələ	200

			qaraciyər	200
			böyrək	200
			piy	200
			yumurta	150
		Digər bütün növ məhsuldar heyvanlar	əzələ	200
			qaraciyər	200
			böyrək	200
			piy	200
			süd (µg/l) İBH və XBH üçün	40
Florfenikol	Florfenikol və onun florfenikol-amin metabolitləri	İBH, XBH	əzələ	200
			qaraciyər	3000
			böyrək	300
		donuz	əzələ	300
			piy (dəri)	500
			qaraciyər	2000
			böyrək	500
		ev quşları	əzələ	100
			piy (dəri)	200
			qaraciyər	2500
			böyrək	750
		balıq	əzələ (dəri)	1000
		Digər məhsuldar heyvanlarda	əzələ	100
			piy	200
qaraciyər	2000			
böyrək	300			
Flumequin	Flumequin	İBH, XBH, ev quşları, donuz	əzələ	500
			qaraciyər	500
			böyrək	3000
			piy	1000
			süd (µg/l) İBH, XBH üçün	50
		alabalıq	əzələ	500
Gentamisin	Gentamisin	İBH, donuz	əzələ	100
			qaraciyər	2000
			böyrək	5000
			piy	100
			süd (µg/l) İBH üçün	200
Kanamisin	Kanamisin A	Balıq istisna olmaqla bütün məhsuldar	əzələ	100
			piy	100

		heyvanlar	qaraciyər	600
			böyrək	2500
			süd (µg/l)	150
Linkomisin	Linkomisin	İBH	süd (µg/l)	150
		ev quşları	əzələ	200
			qaraciyər	500
			böyrək	500
			piy	100
			yumurta	50
		donuz	əzələ	200
			qaraciyər	500
			böyrək	1500
			piy	100
Marbofloksasin	Marbofloksasin	İBH, donuz	əzələ	150
			piy	50
			qaraciyər	150
			böyrək	150
			süd (µg/l) İBH üçün	75
Monensin	Monensin	İBH	əzələ	10
			qaraciyər	100
			böyrək	10
			piy	100
			süd (µg/l)	2
		XBH	əzələ	10
			qaraciyər	20
			böyrək	10
			piy	100
		ev quşları, bildirçin	əzələ	10
			qaraciyər	10
			böyrək	10
piy	100			
Neomisin	Neomisin B	İBH, XBH, ev quşları, donuz	əzələ	500
			qaraciyər	500
			böyrək	10 000
			piy	500
			süd (µg/l) İBH üçün	1500
			yumurta	500
Novobiosin	Novobiosin	İBH	süd	50
Oksasilin	Oksasilin	Bütün növ məhsuldar	əzələ	300
			piy	300

		heyvanlar	qaraciyər	300
			böyrək	300
			süd ($\mu\text{g/l}$)	30
Kloksasilin	Kloksasilin	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	əzələ	300
			piy	300
			qaraciyər	300
			böyrək	300
			süd ($\mu\text{g/l}$)	30
Spektinomisin	Spektinomisin	İBH, XBH, ev quşları, donuz	əzələ	500
			qaraciyər	2000
			böyrək	5000
			piy	2000
			süd ($\mu\text{g/l}$) İBH üçün	200
Spiramisin	İBH və toyuqlarda spiramisin və neospiramisin cəmi;	İBH,	əzələ	200
			qaraciyər	600
			böyrək	300
			piy	300
			süd ($\mu\text{g/l}$)	200
		Ev quşları	əzələ	200
			qaraciyər	600
			böyrək	800
			piy	300
	Donuzda spiramisin ekvivalentləri, Spiramisin 1	donuz	əzələ	250
qaraciyər			2000	
böyrək			1000	
Sulfadimidin	Sulfadimidin	İBH	süd ($\mu\text{g/l}$)	25
		Qeyd edilməmişdir	əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
Tiamulin	8- α -hidroksimutilin-ə hidroliz edən metabolitlər cəmi (toyuğun yumurtasında tiamulin)	donuz və dovşan	əzələ	100
			qaraciyər	500
		toyuq	əzələ	100
			dəri və piy	100
			qaraciyər	1000
		hinduşka	yumurta	1000
			əzələ	100
dəri və piy	100			
qaraciyər	300			
Tilmikozin	Tilmikozin	İBH, XBH	əzələ	100

			qaraciyər	1000
			böyrək	300
			piy	100
		toyuq	əzələ	150
			qaraciyər	2400
			böyrək	600
			dəri / piy	250
		hinduşka	əzələ	100
			böyrək	1200
			qaraciyər	1400
			dəri / piy	250
		donuz	əzələ	100
			qaraciyər	1500
			böyrək	1000
			piy	100
Trimetoprim	Trimetoprim	at	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
		Digər məhsuldar heyvanlar	əzələ	50
			piy	50
			qaraciyər	50
			böyrək	50
Tilozin	Tilozin A	İBH, XBH	əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
			piy	100
		donuz	süd	50
			əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
		toyuq	piy	100
			əzələ	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
dəri / piy	100			
Tilvalozin	Tilvalozin və 3-O-asetil tilozin cəmi	donuz	yumurta	300
			əzələ	50
			piy (dəri)	50
			qaraciyər	50
		ev quşları	böyrək	50
dəri və piy	50			

			qaraciyər	50
Qlükokortikosteroid				
Betametazon	Betametazon	İBH, donuz	əzələ	0.75
			qaraciyər	2
			böyrək	0.75
			süd (µg/l) İBH üçün	0.3
Deksametazon	Deksametazon	İBH, keçi, at, donuz	əzələ	1.0
			qaraciyər	2.0
			böyrək	1.0
			süd (µg/l) İBH və keçi üçün	0.3
Prednizolon	Prednizolon	İBH	əzələ	4
			piy	4
			qaraciyər	10
			böyrək	10
			süd (µg/l)	6
Tripanosid				
Diminazin	Diminazin	İBH	əzələ	500
			qaraciyər	12000
			böyrək	6000
			süd (µg/l)	150
İltihab əleyhinə vasitə				
Diklofenak	Diklofenak	İBH, donuz	əzələ	5
			piy/dəri (dəri donuz üçün)	1
			qaraciyər	5
			böyrək	10
			süd (µg/l) İBH üçün	0.1
Fluniksın	Fluniksın (İBH-nın südündə 5-hidroksifluniksın)	İBH	əzələ	20
			piy	30
			qaraciyər	300
			böyrək	100
		süd (µg/l)	40	
		donuz	əzələ	50
			piy/dəri	10
qaraciyər	200			
			böyrək	30

		at	əzələ	10
			piy	20
			qaraciyər	100
			böyrək	200
Meloksikam	Meloksikam	İBH, XBH, donuz, at, dovşan	əzələ	20
			qaraciyər	65
			böyrək	65
			süd (µg/l) (İBH, XBH)	15
Metamizol	4-metilamino -antipirin	İBH, donuz, at	əzələ	100
			piy	100
			qaraciyər	100
			böyrək	100
			süd (µg/l) (İBH üçün)	50

1.2. Yol verilən maksimum qalıq miqdarı tələb olunmayan farmakoloji aktiv maddələr

Farmakoloji aktiv maddə	Təyin edilən qalıq maddə	Heyvanın növü	Hədəf toxuma	YMQM (µg/kg)
Apramisin	Tətbiq edilmir	qoyun, donuz, toyuq, dovşan	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Asetilmetionin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Asetilsalisil turşusu	Tətbiq edilmir	Balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Alanin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Aloe vera</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Aloe,</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Aluminium mono stearate	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ammonium xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Amprolium	Tətbiq edilmir	ev quşları	Tətbiq	Təyin

			edilmir	olunmur
Arginin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Atropin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Basitrasin	Tətbiq edilmir	İBH (südü istisna olmaqla digər toxumaları)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Benzalkonium xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Benzil spirti	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Betain	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Biotin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bor turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Bromgeksin	Tətbiq edilmir	İBH, donuz, ev quşları	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Butafosfan	Tətbiq edilmir	İBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kafein	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium asetat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium karbonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium qlükoheptonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Kalsium qlükonat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium pantotenat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium fosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium propionat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium stearat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kalsium sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Calendula officinalis</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kamfora	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Karnitin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Xolin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ximotripsin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kloprostenol	Tətbiq edilmir	İBH, donuz, keçi, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
R-kloprostenol	Tətbiq edilmir	İBH, donuz, keçi, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kobalt dixlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kobalt sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Mis sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
Sistein	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan (III) oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dimetilsulfoksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dinoprost	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Eucalypti aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Flumetrin	Tətbiq edilmir	arı	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Fol turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Formaldehid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qarışqa turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ginseng</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Ginseng</i> , stabilləşdirilmiş ekstraktı və ondan hazırlananlar	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qlü타민	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qlütaraldehyd	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Qlisin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

		heyvanlar		
Qonadotropin ifraz edən hormon	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Histidin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Xlorid turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Hidrogen peroksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İnozitol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Yod	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Yodun üzvi birləşmələri (yodoform)	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Dəmirsulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
İzoleysin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Ketoprofen	Tətbiq edilmir	İBH, donuz, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Süd turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Lanolin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Lauri folii aetheroleum</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Lesirelin	Tətbiq edilmir	İBH, at, dovşan	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Leysin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Lidokain	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Lizin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium qliserofosfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium hidroksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium hipofosfit	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Maqnezium sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Alma turşusu	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Manqan sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Medroksi progesteron asetat	Tətbiq edilmir	XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Menadion	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

Menbuton	Tətbiq edilmir	İBH, XBH, donuz, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Nanə	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Metionin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Neostiqmin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Novobiosin	Tətbiq edilmir	İBH (südü istisna olmaqla)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Oksitosin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Pankreatin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar məməli heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Papain	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Progesteron	Tətbiq edilmir	İBH, XBH, at (dişi)	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Fenol	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Fenilalanin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Piperonil butoksid	Tətbiq edilmir	İBH, XBH, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Poloksamer	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Praziquantel	Tətbiq edilmir	qoyun, at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Prokain	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Prolin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Propilen qlikol	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
Pirantel embonat	Tətbiq edilmir	at	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
<i>Rosmarini folium</i>	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Salisil turşusu	Tətbiq edilmir	Balıqlar istisna olmaqla, bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium benzil 4-hidroksibenzoat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium xlorid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium dixloro izosianurat	Tətbiq edilmir	İBH, XBH	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium propionat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium selenit	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Natrium tiosulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Kükürd	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Treonin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Toldimfos	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tripsin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Triptofan	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Tirozin	Tətbiq edilmir	Bütün növ	Tətbiq	Təyin

		məhsuldar heyvanlar	edilmir	olunmur
Sidik cövhəri	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Valin	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin A	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin B1	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin B2	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin B3	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin B5	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin B6	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin B12	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin D	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Vitamin E	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink oksid	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur
Sink sulfat	Tətbiq edilmir	Bütün növ məhsuldar heyvanlar	Tətbiq edilmir	Təyin olunmur

“Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin qalıq miqdarına dair sanitariya norma və qaydaları”na

3 nömrəli əlavə

Heyvan mənşəli qida məhsullarında yol verilməsi qadağan olunmuş farmakoloji aktiv maddələr

Yol verilməsi qadağan olunmuş farmakoloji aktiv maddələr
<i>Aristolochia</i> spp. və ondan hazırlananlar
Xloroform
Xlorpromazin
Kolxisin
Dapson
Dimetridazol
Nitrofuranlar
Ronidazol

QIDA MƏHSULLARINDA ÇİRLƏNDİRİCİLƏRİN YOLVERİLƏN MAKSİMUM MİQDARINA DAİR SANİTARIYA NORMALARI VƏ QAYDALARI

1. Ümumi müddəalar

1.1. “Qida məhsullarında çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları” (bundan sonra - Qaydalar) qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə qida məhsullarında aşkar edilən çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarını (bundan sonra - YMM) müəyyənləşdirir.

1.2. Qaydaların hazırlanmasında Kodeks Alimentarius Komissiyasının “Qida məhsulları və yemlərdə çirkləndirici və toksinlər üçün ümumi standart” (CODEX STAN 193-1995) və “Yeyinti məhsullarında müəyyən çirkləndiricilər üçün maksimum səviyyələrin qurulması” Avropa Birliyi Komissiyasının 1881/2006 sayılı Reqlamentinə istinad edilmişdir.

1.3. Qaydaların əsas məqsədi qida məhsullarının insan həyatı və sağlamlığı üçün təhlükəsizliyinin, istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsinin təmin edilməsidir.

2. Əsas anlayışlar

2.1. Qaydalarda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. çirkləndirici – qida məhsullarına məqsədli şəkildə daxil edilməyən, lakin onların ilkin istehsalı, tədarükü, istehsalı, emalı, qablaşdırılması, saxlanması, daşınması, dövriyyəsi (o cümlədən idxal-ixrac əməliyyatları), ictimai iaşə və xidmət sahələrində istifadəsi zamanı və ya ətraf mühitdən keçən maddə. Bura həşərat qalıqları, gəmiricilərin tükləri və digər yad cisimlər daxil deyil;

2.1.2. qarışıq tərkibli qida məhsulları - insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmuş və tərkibində heyvan və bitki mənşəli məhsulların olduğu qida məhsulu;

2.1.3. inqrediyent - aromatizatorlar, qida əlavələri və qida fermentləri daxil olmaqla qida məhsullarının hazırlanmasında istifadə olunan, yaxud hazır məhsulun tərkibində ilkin və ya dəyişilmiş formada mövcud olan maddələr və ya məhsullar, heyvan, bitki, mikrobioloji, mineral mənşəli maddələr və ya məhsullar;

2.1.4. toksinlər - qida məhsullarına məqsədli şəkildə əlavə olunmayan, mövcudluğu heyvan və insanların xəstəliklərinə və ya ölümünə səbəb olan bakteriya, bitki və ya heyvan mənşəli zəhərli maddələr;

2.1.5. mikotoksinlər - ətraf mühitin müəyyən şəraitində qida məhsullarında əmələ gələn kif göbələkləri tərəfindən hasil olunan toksiki ikincili metabolitlər;

2.1.6. YMM - qida məhsullarında rast gəlinən çirkləndirici maddələrin yolverilən ən yüksək miqdarı;

2.1.7. qida məhsullarının partiyası (partiya) - eyni dövr ərzində, eyni yerdə ilkin istehsal, istehsal və emal olunan, eyni şərtlərlə texnoloji proses nəticəsində əldə edilən identifikasiya olunmuş məhsulların bir qrupu və ya dəsti;

2.1.8. detoksifikasiya – toksiki maddələrin məhv edilməsi və ya konsentrasiyasının azaldılması prosesi;

2.1.9. xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası (bundan sonra - XİF MN) - malların qrupunu, mövqeyini, yardımçı mövqeyini, alt yardımçı mövqeyini rəqəm işarəsi və ya rəqəm işarələri qrupu (kodlar) şəklində özündə birləşdirən təsnifat;

2.1.10. qida təhlükəsizliyi sahəsində səlahiyyətli orqan (bundan sonra - səlahiyyətli orqan) - qida təhlükəsizliyi sahəsində dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi.

2.2. Qaydalarda istifadə olunan digər anlayışlar “Yeyinti məhsulları haqqında”, “Körpələrin və erkən yaşlı uşaqların qidalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunları və qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlar ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

3. Əhatə dairəsi

3.1. Qaydalar qida məhsullarında aşkar oluna bilən çirkləndiricilərin YMM-ini əhatə edir.

3.2. Aşağıda göstərilənlər Qaydaların əhatə dairəsinə aid edilmir:

3.2.1. qida məhsullarının minimum keyfiyyətinə təsir göstərən, lakin insan sağlamlığında heç bir təsirə malik olmayan çirkləndirici maddələr;

3.2.2. pestisid qalıqları;

3.2.3. baytarlıq preparatlarının və yem əlavələrinin (qida dəyərliliyindən asılı olmayaraq bilavasitə yem kimi istifadə edilməyən, məqsədli şəkildə əlavə edildikdə yem və ya heyvan mənşəli qida məhsullarının xüsusiyyətlərinə təsir edən istənilən inqrediyent) qalıqları;

3.2.4. mikrob toksinləri (məsələn: botulinik toksin və stafilokokk enteretoksinləri kimi) və mikroorqanizmlər;

3.2.5. istehsal zamanı istifadə edilən köməkçi maddələrin (aparat və avadanlıqlar istisna olmaqla, qida komponenti qismində istifadə edilməyən, emal zamanı müəyyən texnoloji məqsədlərə nail olmaq üçün məqsədli şəkildə xammalın, qida məhsulları və ya onların inqredientlərinin emalında istifadə olunan və son məhsulda mövcudluğu qaçılmaz olan hər hansı bir material və ya maddə, məs. üzvi turşular, pH tənzimləyiciləri, enzimlər (rennet)) qalıqları.

4. Qida məhsullarında aşkar olunan çirkləndiricilərə dair ümumi tələblər

4.1. YMM-lərə dair tələblər:

4.1.1. Qaydalara 1 nömrəli əlavədə (bundan sonra - 1 nömrəli əlavə) göstərilən və tərkibindəki çirkləndiricinin miqdarı YMM-dən yuxarı olan qida məhsulları dövrüyyəyə buraxıla bilməz.

4.1.2.1 nömrəli əlavədə digər bir hal göstərilməmişdirsə, təyin olunan YMM-lər qida məhsullarının istehlak edilən (yeyilən, içilən) hissələrinə tətbiq olunur.

4.2. Qurudulmuş, durulaşdırılmış, emal olunmuş və tərkibində birdən artıq inqrediyent ehtiva edən qida məhsullarına dair tələblər:

4.2.1. Qurudulmuş, durulaşdırılmış, emal olunmuş və ya tərkibində birdən artıq inqrediyent ehtiva edən qida məhsullarına 1 nömrəli əlavədə göstərilən çirkləndiricilərin YMM-ləri tətbiq olunduqda aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:

- a) Qurudulma və ya durulaşdırma prosesləri ilə əlaqədar çirkləndirici miqdarının dəyişiklikləri (dəyişiklik nisbətində);
- b) Qida məhsullarının emalı zamanı aparılan prosedurlarla əlaqədar çirkləndirici miqdarının dəyişiklikləri (dəyişiklik nisbətində);
- c) Qida məhsullarının tərkibində inqrediyentlərin nisbəti;
- d) Analitik təyin həddi.

4.2.2. Səlahiyyətli orqan tərəfindən nəzarət (yoxlama) həyata keçirildikdə qurudulma, durulaşdırma, emal və (və ya) qarışdırma (inqrediyentlərin qarışdırılması) əməliyyatları və bu əməliyyatlar nəticəsində əldə edilən qida məhsulları üçün konsentrasiya (qatılaşdırma) və ya durulaşdırma faktorları barədə təsdiqedicə məlumatlar qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən təqdim edilməlidir.

4.2.3. Qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən tələb olunan konsentrasiya və ya durulaşdırma faktoru müəyyən edilmədiyi halda və ya təqdim olunan məlumatların laborator müayinələrin nəticələri və ya məhsulun hazırlanmasında istifadə edilən əsas inqrediyentlərin miqdarı əsasında həqiqətə uyğun olmadığı aşkarlandıqda, həmin nəticələrə uyğun olaraq səlahiyyətli orqan müvafiq konsentrasiya və ya durulaşdırma faktorunu müəyyənləşdirir.

4.3. İstifadə, qarışdırma və detoksifikasiya ilə bağlı tətbiq olunan qadağalar

4.3.1. 1 nömrəli əlavədə göstərilən YMM-lərə uyğun olmayan məhsullar inqrediyent qismində istifadə oluna bilməz.

4.3.2. 1 nömrəli əlavədə göstərilən YMM-lərə uyğun qida məhsulları, məruz qaldığı çirkləndiricilərin miqdarının göstərilən YMM-lərdən çox olduğu qida məhsulları ilə qarışdırıla bilməz.

4.3.3. Tərkibindəki çirkləndirici səviyyəsinin azaldılması məqsədilə çeşidləmə və ya digər fiziki prosedurlara məruz qoyulması nəzərdə tutulan qida məhsulları birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan qida məhsulları ilə və ya inqrediyent olaraq istifadəsi nəzərdə tutulan qida məhsulları ilə qarışdırıla bilməz.

4.3.4. Tərkibində 1 nömrəli əlavənin ikinci hissəsində göstərilən çirkləndiricilər (mikotoksinlər) aşkar olunan qida məhsullarına kimyəvi prosedurlarla detoksifikasiya tətbiq oluna bilməz.

5. Yərfındığı, digər yağlı toxumlar, qərzəkli meyvələr, düyü və qarğıdalıya dair xüsusi müddəalar

5.1. 1 nömrəli əlavənin ikinci hissəsinin 2.1.5-ci, 2.1.6-cı, 2.1.7-ci, 2.1.8-ci və 2.1.10-cu yarımbəndlərində göstərilən və tərkibində aşkar olunan aflatoksin miqdarının YMM-ə uyğun olmayan yerfındığı, digər yağlı toxumlar, qərzəkli meyvələr, düyü və qarğıdalının ticarət dövriyyəsinə çıxarılmasına yalnız aşağıdakı hallarda icazə verilir:

a) Birbaşa insan istehlakı üçün və ya qida məhsullarında inqrediyent qismində istifadə üçün nəzərdə tutulmadıqda və 1 nömrəli əlavənin ikinci hissəsinin 2.1.1-ci, 2.1.2-ci, 2.1.3-cü, 2.1.4-cü və 2.1.11-ci yarımbəndlərində göstərilən YMM-lərə uyğun olduqda;

b) Çeşidləmə və digər fiziki prosedurlara məruz qoyulduqda və bu prosedurlardan sonra 1 nömrəli əlavənin ikinci hissəsinin 2.1.5-ci, 2.1.6-cı, 2.1.7-ci, 2.1.8-ci və 2.1.10-cu yarımbəndlərində göstərilən YMM-dən yuxarı olmadıqda, habelə aparılan prosedurun qida məhsullarında zərərli maddə qalıqlarının toplanmasına səbəb olmadıqda;

c) 5.1-ci bəndin (a) yarımbəndində göstərilən yük və ya partiyanın istifadə məqsədinin aydın şəkildə markalanması və göndərilən yük və ya partiyadakı hər bir kisə və ya qutunun etiketi üzərində və ya bunların müşayiətedici sənədlərində "insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl aflatoksin miqdarının azaldılması məqsədilə çeşidlənmə və ya digər fiziki prosedurlara məruz qoyulması nəzərdə tutulan məhsul" şəklində aydın və silinməyən qeydin olması, göndərilən yük və partiyanın müşayiətedici sənədlərə uyğunluğunu identikləşdirməyə imkan verən məlumatların hər bir kisə və ya qutunun üzərində və bunların müşayiətedici sənədlərində silinməyən şəkildə işarələnməsi təmin edildikdə.

5.2. Fındıq, yerfındığı və digər yağlı toxumlar rafinə olunmuş bitki yağı istehsalında istifadə olunarsa, 1 nömrəli əlavənin ikinci hissəsinin 2.1.1-ci və 2.1.3-cü yarımbəndlərində göstərilən YMM-lər nəzərə alınmır. Lakin bu hal, yalnız, etiket üzərində istifadə üçün nəzərdə tutulan məqsədinə dair "rafinə olunmuş bitki yağı istehsalında istifadə olunur" formasında məlumat yerləşdirildiyi halda tətbiq olunur. Bu halda hər bir kisə və ya qutunun etiketi üzərində və məhsulun müşayiətedici sənədlərində qeyd olunan məlumat yerləşdirilməlidir. Bu yarımbənddə göstərilən məhsulların son çətdirilmə yeri mütləq şəkildə yağ fabriki olur.

6. İnzibati sanksiyalar

Qaydaların tələblərinə riayət etməyən qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər barəsində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə uyğun olaraq inzibati tənbeh tədbirləri və (və ya) "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş qaydada həmin subyektlərin fəaliyyətinə məhdudlaşdırıcı tədbirlər tətbiq edilir.

7. Digər müddəalar

Qaydaların tələblərinə əməl edilməsinə nəzarət səlahiyyətli orqan tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həyata keçirilir.

“Qida məhsullarında çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları”na

1 nömrəli əlavə

Qida⁽¹⁾ məhsullarındakı çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarı

1. NİTRATLAR

№	Qida məhsulunun adı	Qeydlər	YMM, mq NO₃/kq
1.1	Təzə ispanaq (<i>Spinacia oleracea</i>) ⁽²⁾		3500
1.2	Konservləşdirilmiş, dərin dondurulmuş (-30°C(-50°C)) temperaturda sürətli dondurulmuş) və ya dondurulmuş (-18°C) ispanaq		2000
1.3	Təzə kahı (<i>Lactuca sativa</i> L.) (örtük altında və açıq yetişən kahı) ⁽³⁾ (Aysberq kahı istisna olmaqla)	məhsul yığılı :1 oktyabr – 31 mart örtük altında yetişdirilmiş kahı	5000
		məhsul yığılı :1 oktyabr – 31 mart açıq havada yetişdirilmiş kahı	4000
		məhsul yığılı :1 aprel-30 sentyabr örtük altında yetişdirilmiş kahı	4000
		məhsul yığılı :1 aprel-30 sentyabr açıq havada yetişdirilmiş kahı	3000
1.4	Aysberq tipli kahı ⁽³⁾	örtük altında yetişdirilmiş kahı	2500
		açıq havada yetişdirilmiş kahı	2000
1.5	Roka bitkisi (<i>Eruca sativa</i> , <i>Diplotaxis</i> sp., <i>Brassica tenuifolia</i> , <i>Sisymbrium tenuifolium</i>)	məhsul yığılı :1 oktyabr – 31 mart	7000
		məhsul yığılı :1 aprel-30 sentyabr	6000
1.6	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar		200

	üçün əlavə qidalar ⁽⁴⁾⁽¹²⁾		
--	---------------------------------------	--	--

2. MIKOTOKSİNLƏR

№	AFLATOKSİN	YMM, µq/kq		
		B ₁ *	B ₁ + B ₂ + G ₁ + G ₂ **	M ₁ ***
2.1	Qida məhsulunun adı			
2.1.1	Yerfındığı və digər yağlı toxumlar ⁽⁵⁾ (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan) Rafinə olunmuş bitki yağlarının istehsalında istifadə olunan yerfındığı və digər yağlı toxumlar istisna olunmaqla	8,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.2	Badam, püstə və ərik dənəsi (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan)	12,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.3	Fındıq və Braziliya fındığı (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan) -Rafinə olunmuş bitki yağlarının istehsalında istifadə olunan fındıq istisna olunmaqla	8,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.4	Qərzəkli meyvələr (Qaydalara 1 nömrəli Əlavənin (bundan sonra – bu Əlavənin) 2.1.2-ci və 2.1.3-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla) (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz	8,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-

	qalan)			
2.1.5	Yerfındığı, digər yağlı toxumlar ⁽⁵⁾ və onların emal olunmuş məhsulları (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan) -Rafinə olunacaq xam bitki yağı və rafinə olunmuş bitki yağı istisna olmaqla	5,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.6	Badam, püstə və ərik dənəsi ⁽⁷⁾ (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan)	8,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.7	Fındıq və Braziliya fındığı ⁽⁷⁾ (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya inqrediyent kimi istifadə olunan) -Rafinə olunmuş bitki yağlarının istehsalında istifadə olunan fındıq istisna olunmaqla	5,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.8	Qərzəkli meyvələr və onların emal olunmuş məhsulları (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan) (bu Əlavənin 2.1.6-cı və 2.1.7-ci yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	5,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.9	Qurudulmuş meyvələr (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan)	8,0	10,0	-
2.1.10	Emal olunmuş (işlənmiş) taxıl məhsulları da daxil olmaqla bütün taxıllar və taxıllardan əldə olunmuş bütün məhsullar (bu Əlavənin 2.1.11, 2.1.14 və 2.1.16-cı yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	2,0	4,0	-
2.1.11	Qarğıdalı və düyü (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və	5,0	10,0	-

	digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan)			
2.1.12	Çiy süd, termiki emala məruz qalmış süd və süd əsaslı məhsulların istehsalında istifadə olunan süd	-	-	0,050
2.1.13	Ədviyyatın aşağıdakı növləri üçün: -Qırmızıbibər (<i>Capsicum spp.</i>) (Bunların qurudulmuş meyvələri, bütöv və ya üyüdülmüş, o cümlədən çili bibəri, çili tozu) -Qaraistiot (<i>Piper spp.</i>) (bunların meyvələri ağ istiot və qara istiot daxil olmaqla) -Muskat qozu (<i>Myristica fragrans</i>) -Zəncəfil (<i>Zingiber officinale</i>) -Sarıkök (<i>Curcuma longa</i>) Bunların bir və ya bir neçəsindən ibarət qarışıq ədviyyat	5,0	10,0	-
2.1.14	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün taxıl əsaslı əlavə qidalar	0,10	-	-
2.1.15	Qida formulları (inək südü və ya keçi südündən hazırlanan 1 nömrəli və 2 nömrəli qida formulu daxil olmaqla)	-	-	0,025
2.1.16	Körpələr üçün pəhriz qidaları	0,10	-	0,025
2.2	OXRATOKSİN A	YMM, µq/kq		
	Qida məhsulunun adı			
2.2.1	Emal olunmamış taxıllar	5,0		
2.2.2	Emal olunmamış taxıldan əldə edilən bütün məhsullar, birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmuş taxıllar, o cümlədən emal olunmuş taxıl məhsulları (bu Əlavənin 2.2.9-cu, 2.2.10-cu və 2.2.13-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olmaqla)	3,0		
2.2.3	Qurudulmuş tənək meyvələri (quşüzümü, quru üzüm (kişmiş) və çəyirdəksiz üzüm)	10,0		
2.2.4	Qovrulmuş qəhvə dənələri və üyüdülmüş qəhvə (bu Əlavənin 2.2.5-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olunmaqla)	5,0		
2.2.5	Qəhvə ekstraktı, həll oluna bilən	10,0		

	qəhvə ekstraktı və ya həll olunmuş qəhvə	
2.2.6	Qazlaşdırılmış şərab (şampan daxil olmaqla) Şərab və meyvə şərəbləri (likör şərəbləri və alkoqol gücü 15%-dən çox olan şərəblər istisna olmaqla)(likör şərəbləri və alkoqol gücü ən az 15% olan şərəblər istisna olunmaqla)	2,0
2.2.7	Aromatlaşdırılmış şərab, aromatlaşdırılmış şərab əsaslı içkilər və aromatlaşdırılmış şərab kokteylləri	2,0
2.2.8	Üzüm suyu (must), qatılaşdırılmış üzüm suyu, üzüm şirəsi və qatılaşdırılmış üzüm şirəsi ⁽⁹⁾ (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan)	2,0
2.2.9	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar	0,5
2.2.10	Körpələr üçün pəhriz qidaları	0,5
2.2.11	Ədviyyatın aşağıdakı növləri üçün: -Qırmızı bibər (<i>Capsicum spp.</i>) (Bunların qurudulmuş meyvələri, bütöv və ya üyüdülmüş, o cümlədən çili bibəri, çili tozu)	20,0
	-Qara istiot (<i>Piper spp.</i>) (bunların meyvələri (ağ istiot və qara istiot daxil olmaqla)) -Hind qozu/Muskat qozu (<i>Myristica fragrans</i>) -Zəncəfil (<i>Zingiber officinale</i>) -Sarıkök (<i>Curcuma longa</i>)	15,0
	Bunların bir və ya bir neçəsindən ibarət qarışıq ədviyyat	15,0
2.2.12	Bıyan kökü (<i>Glycyrrhiza glabra</i> , <i>G. Inplate</i> və digər növlər)	
2.2.12.1	Bıyan kökü (bitki cövhəri maddəsi olaraq istifadə edilənlər)	20,0
2.2.12.2	Bıyan kökü ekstraktı ⁽¹⁰⁾ (alkoqolsuz içki və qənnadı məmulatları istehsalında istifadə olunan)	80,0

2.2.13	Birbaşa istehlak üçün nəzərdə tutulmayan buğda qlütini	8,0
2.3	PATULİN	YMM, µq/kq
	Qida məhsulunun adı	
2.3.1	Meyvə şirələri, konsentratdan hazırlanan meyvə şirələri və meyvə nektarları ⁽⁹⁾	50,0
2.3.2	Distillə yolu ilə alınmış alkoqollu içkilər ⁽¹¹⁾ , sidr və almadan istehsal edilən və ya tərkibində alma suyu olan digər fermentasiya olunmuş içkilər	50,0
2.3.3	Qatı halda olan alma məhsulları (alma kompotu və birbaşa istehlaka hazır olan alma püresi daxil olmaqla) (bu Əlavənin 2.3.4-cü və 2.3.5-ci yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	25,0
2.3.4	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün istehsal edilən və bu məqsədlə ⁽⁴⁾ satışa çıxarılan alma suyu və qatı alma məhsulları (alma kompotu və alma püresi daxil olmaqla)	10,0
2.3.5	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulan taxıl əsaslı əlavə qidalar istisna olmaqla, digər əlavə qidalar ⁽⁴⁾	10,0
2.4	DEOKSİNİVALENOL (DON)⁽¹³⁾	YMM, µq/kq
	Qida məhsulunun adı	
2.4.1	Emal olunmamış taxıllar ⁽¹⁴⁾ (bərk buğda, yulaf və qarğıdalı istisna olunmaqla)	1250
2.4.2	Emal olunmamış bərk buğda və yulaf ⁽¹⁴⁾	2000
2.4.3	Emal olunmamış qarğıdalı ⁽¹⁴⁾ (yaş formada üyüdümlər istisna olunmaqla) ⁽¹⁵⁾	2000
2.4.4	Taxıllar, taxıl unu, kəpək və rüşeym (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan) (bu Əlavənin 2.4.7., 2.4.8 və 2.4.9-cu yarımbəndlərində göstərilənlər	1000

	istisna olmaqla)	
2.4.5	Makaron ⁽¹⁶⁾	750
2.4.6	Çörək (zərif çörək və bulka məmulatları da daxil olmaqla), qənnadı məmulatları, biskvit, peçenye, taxıl qəlyanaltılar və taxıllı səhər yeməkləri	500
2.4.7	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar	200
2.4.8	500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalının qaba üyüdülməsindən alınan kiçik hissələr və qarğıdalı dənələri (XİF MN 1103 13) və ya qarğıdalıdan alınan qranullar (XİF MN 1103 20 40) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	750
2.4.9	500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalı unu (XİF MN 1102 20) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	1250
2.5	ZEARALENON ⁽¹³⁾	YMM,µq/kq
	Qida məhsulunun adı	
2.5.1	Emal olunmamış taxıllar ⁽¹⁴⁾ (qarğıdalı istisna olunmaqla)	100
2.5.2	Emal olunmamış qarğıdalı ⁽¹⁴⁾ (yaş formada üyüdümlər istisna olunmaqla) ⁽¹⁵⁾	350
2.5.3	Taxıllar, taxıl unu, kəpək və rüşeym (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə	75

	tutulan) (bu Əlavənin 2.5.6, 2.5.7, 2.5.8, 2.5.9 və 2.5.10-cu yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	
2.5.4	Rafinə olunmuş qarğıdalı yağı	400
2.5.5	Çörək (zərif çörək-bulka məmulatları da daxil olmaqla), qənnadı məmulatları, biskvit-peçenye, taxıl qəlyanaltılar və taxıllı səhər yeməkləri (qarğıdalı çərəzləri və qarğıdalı əsaslı dənli səhər yeməkləri istisna olunmaqla)	50
2.5.6	Birbaşa insan istehlakına hazır olan qarğıdalı, qarğıdalı çərəzləri və qarğıdalı əsaslı dənli səhər yeməkləri	100
2.5.7	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar (bu Əlavənin 2.5.8-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olmaqla)	20
2.5.8	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün emal olunmuş qarğıdalı əsaslı əlavə qidalar	20
2.5.9	500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalının qaba üyüdülməsindən alınan kiçik hissələr və qarğıdalı dənli (XİF MN 1103 13) və ya qarğıdalıdan alınan qranullar (XİF MN 1103 20 40) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	200
2.5.10	500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalı unu (XİF MN 1102 20) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək istehsal olunan	300

	qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	
2.6	FUMONİZİNLƏR	YMM,FB1+FB2 µq/kg
	Qida məhsulunun adı	
2.6.1	Emal olunmamış qarğıdalı ⁽¹⁴⁾ (yaş formada üyüdümlər istisna olunmaqla) ⁽¹⁵⁾	4000
2.6.2	Qarğıdalı və qarğıdalı əsaslı məhsullar (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan məhsullar) (bu Əlavənin 2.6.3 və 2.6.4-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	2000
2.6.3	Qarğıdalı əsaslı dənli səhər yeməkləri və qarğıdalı əsaslı çərəzlər	800
2.6.4	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün emal olunmuş qarğıdalı əsaslı əlavə qidalar	200
2.6.5	500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalının qaba üyüdülməsindən alınan kiçik hissələr və qarğıdalı dənləri (XİF MN 1103 13) və ya qarğıdalıdan alınan qranullar (XİF MN 1103 20 40) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	1400
2.6.6	500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalı unu (XİF MN 1102 20) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan 500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının	2000

	şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	
2.7	SİTRİNİN	YMM, µq/kq
	Qida məhsulunun adı	
2.7.1	Qırmızı maya göbələyi <i>Monascus purpureus</i> ilə fermentasiya olunmuş düyü əsaslı bioloji fəallığa malik qida əlavələri	100
2.8	ERQOT SKLEROTIA (MAHMIZ)	YMM, q/kq
	Qida məhsulunun adı	
2.8.1	Emal olunmamış taxıllar ⁽¹⁴⁾ (qarğıdalı və düyü istisna olunmaqla)	0,5

***B₁**- *Aspergillus flavus* və *A. Parasiticus* göbələkləri tərəfindən hasil edilən aflatoksin. Ümumi aflatoksin miqdarının ≥ 50 % hissəsini təşkil edir.

** **B₁+B₂+G₁+G₂** – Aflatoksinlərin ümumi miqdarı.

*****M₁** – yalnız süd və süd məhsullarında rast gəlinə bilən aflatoksin növü.

3. AĞIR METALLAR

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (mq/kq yaş çəki)
3.1	QURĞUŞUN (Pb)	
3.1.1	Çiy süd, termiki emala məruz qalmış süd və süd əsaslı məhsulların istehsalında istifadə olunan süd	0,020
3.1.2	Qida formulları (1 nömrəli və 2 nömrəli)	
3.1.2.1	-toz şəklində satılan	0,050
3.1.2.2	-maye şəklində satılan	0,010
3.1.3	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün emal olunmuş taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾ (bu Əlavənin 3.1.5-ci yarımbənddə göstərilənlər göstərilənlər istisna olmaqla)	0,050
3.1.4	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulan pəhriz qidaları	0,050
	-toz şəklində satılan	
	-maye şəklində satılan	0,010
3.1.5	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün etikətlənərək satılan içkilər	

	(bu Əlavənin 3.1.2 və 3.1.4-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olmaqla)	
	-maye halında satılan və ya istehsalçının təlimatına uyğun olaraq maye şəkli çevrilərək istifadə olunan içkilər, o cümlədən meyvə suları ⁽⁴⁾	0,030
	-cövhər və ya həlim vasitəsilə hazırlanan ⁽⁴⁾	1,50
3.1.6	İribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz və quş əti (bu Əlavənin 3.1.7-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olunmaqla)	0,10
3.1.7	İribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz və quşun yeyilə bilən ıçaladı	0,50
3.1.8	Balığın əzələ əti ^{(17), (18)}	0,30
3.1.9	Xərçəngkimilər ⁽¹⁹⁾ (başlı gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ əti, xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura və Anemura</i>) appendages əzələ əti)	0,50
3.1.10	İkitaylı mollyusklar ⁽¹⁹⁾	1,50
3.1.11	Başıayaqlılar ⁽¹⁹⁾ (daxili orqanları istisna olunmaqla)	1,00
3.1.12	Paxlalı tərəvəzlər ⁽²⁰⁾ , taxıllar və paxlalıkimilər	0,20
3.1.13	Tərəvəzlər ⁽²⁰⁾ (kələmkimilərə aid edilən tərəvəzlər, yarpaqlı tərəvəzlər və təzə otlar, göbələk, dəniz yosunu, kökümeyvəli və gövdəmeyvəli tərəvəzlər istisna olunmaqla)(kartof üçün YMM soyulmuş kartofa tətbiq olunur)	0,10
3.1.14	Kələmkimilərə aid edilən tərəvəzlər, yarpaqlı tərəvəzlər ⁽²¹⁾ və aşağıdakı göbələk növləri ⁽²⁰⁾ : <i>Agaricus bisporus</i> (adi göbələk), <i>Pleurotus ostreatus</i> (Oister göbələyi), <i>Lentinula edodes</i> (Şiitake göbələyi)	0,30
3.1.15	Meyvəli tərəvəzlər	
	Şirin qarğıdalı ⁽²⁰⁾	0,10
	Şirin qarğıdalıdan başqa digərləri ⁽²⁰⁾	0,05
3.1.16	Meyvələr ⁽²⁰⁾ (mərcanı, qarağat, çiyələk və kiçik meyvələr istisna olmaqla)	0,10
3.1.17	Mərcanı, qarağat, çiyələk və kiçik meyvələr ⁽²⁰⁾	0,20

3.1.18	Bərk və duru yağlar (süd yağı daxil olmaqla)	0,10
3.1.19	Meyvə suları, konsentratdan istehsal olunan meyvə suyu və meyvə nektarları ⁽⁹⁾	0,050
3.1.20	Şərab (qazlaşdırılmış şərab daxil olmaqla, likyor şərabı istisna olmaqla) alma, armud və meyvə şərabı	0,20
3.1.21	Aromatlaşdırılmış şərab, aromatlaşdırılmış şərab əsaslı içkilər və aromatlaşdırılmış şərab kokteylləri	0,20
3.1.22	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾	3,0
3.1.23	Konservləşdirilmiş meyvələr ⁽⁴⁾	0,10
3.1.24	Cem, jele və marmeladlar	0,4
3.1.25	Manqo sousu	0,4
3.1.26	Konservləşdirilmiş tərəvəzlər ⁽⁴⁾	0,1
3.1.27	Süfrə zeytunu	0,4
3.1.28	Marinə olunmuş xiyarlar (turşu xiyar)	0,1
3.1.29	Konservləşdirilmiş şabalıd və şabalıd püresi	0,05
3.1.30	Preservləşdirilmiş pomidor	0,05
3.1.31	Təbii mineral sular	0,01 mq/L
3.1.32	Süfrə duzu	1,0
3.2	KADMIUM (Cd)	
3.2.1	Iribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz və quş əti (içalat istisna olunmaqla)	0,050
3.2.2	At əti (içalat istisna olunmaqla)	0,20
3.2.3	Iribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz, quş və atın qaraciyəri	0,50
3.2.4	Iribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz, quş və atın böyrəyi	1,0
3.2.5	Balıq əti ^{(17),(18)} (bu Əlavənin 3.2.6., 3.2.7 və 3.2.8-ci yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	0,050
3.2.6	Aşağıdakı balıq növlərinin ətləri ^{(17),(18)} : <ul style="list-style-type: none"> - Palamut balığı (<i>Sarda Sarda</i>), - Qaragöz (<i>Diplodus vulgaris</i>), - İlanbalığı (<i>Anguilla anguilla</i>), - Kefal (<i>Mugil labrosus labrosus</i>), - Stavridiya (<i>Trachurus sp.</i>), - Nərəkimilər (<i>Acipenseriformes</i>), - Xanəkimilər (<i>Perciformes</i>), - Çəkikimilər (<i>Cypriniformes</i>), 	0,10

	<ul style="list-style-type: none"> - Qızılbalıqkimilər (<i>Salmoniformes</i>), - Louvar və ya luvar (<i>Luvarus imperialis</i>), - Skumbriya növləri – Mackerel (<i>Scomber sp.</i>), - Siyənək növləri (<i>Sardinops sp.</i>), - Tuna balığı (<i>Thunnus sp və Euthynnys sp.,Katsuwonus pelamis</i>), - Dilbalığı (<i>Dicologlossa cuneata</i>), - Bıçki balığı (<i>Sicyopterus lagocephalus</i>) 	
3.2.7	Aşağıdakı balıq növlərinin ətləri ^{(17),(18)} : - Bullet tuna (<i>Auxis speices</i>)	0,20
3.2.8	Aşağıdakı balıq növlərinin ətləri ^{(17),(18)} : - Qılınçalığı (<i>Xiphias gladius</i>), - Anqous (<i>Engraulis sp.</i>)	0,30
3.2.9	Xərçəngkimilər ⁽¹⁹⁾ (başlı gövdə hissəsi istisna olunmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ əti, xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura və Anemura</i>) appendages əzələ əti)	0,50
3.2.10	İkitaylı mollyusklar ⁽¹⁹⁾	1,00
3.2.11	Başayaqlılar ⁽¹⁹⁾ (daxili orqanları istisna olunmaqla)	1,00
3.2.12	Taxıllar (bu Əlavənin 3.2.13cü yarım bəndində göstərilənlər istisna olunmaqla)	0,10
3.2.13	Kəpək, rüşeym, buğda və düyü dənələri	0,20
3.2.14	Soya paxlası	0,20
3.2.15	Tərəvəz və meyvələr ⁽²⁰⁾ (yarpaqlı tərəvəzlər, təzə otlar, yarpaqlı kələmlər, saplı tərəvəzlər, kök və gövdəsimeyvəli tərəvəzlər, göbələk və dəniz yosunu istisna olunmaqla)	0,050
3.2.16	Saplı tərəvəzlər (kərəviz istisna olunmaqla), kök və gövdəsi meyvəli tərəvəzlər ⁽²⁰⁾ (kərəviz kökü, yabanı yerkökü, yulaf kökü və qıtıqotu istisna olunmaqla) (kartof üçün yol verilən maksimum miqdar soyulmuş kartof üçün tətbiq olunur)	0,10
3.2.17	Yarpaqlı tərəvəzlər, təzə otlar, yarpaqlı kələmlər, kərəviz, kərəviz kökü, yabanı yerkökü, yulaf kökü, qıtıqotu və aşağıdakı göbələk növləri ⁽²⁰⁾ : <i>Agaricus bisporus</i> (adi göbələk), <i>Pleurotus ostreatus</i> (Oister göbələyi), <i>Lentinula edotes</i> (Şiitake göbələyi)	0,20
3.2.18	Göbələklər ⁽²⁰⁾	1,0

	(bu Əlavənin 3.2.17-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olmaqla)	
3.2.19	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾ (3.2.20-də göstərilənlər istisna olmaqla)	1,0
3.2.20	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾ (qurudulmuş dəniz yosunu və ya dəniz yosunu məhsulu, qurudulmuş ikitaylı molluskdan istehsal edilən və ya əsas inqrediyentləri bu məhsullar olan)	3,0
3.2.21	Aşağıdakı kakao və şokolad məhsulları:	
	- Tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı <30% olan südlü şokolad	0,10
	- Tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı <50% şokolad və tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı ≥ 30% olan südlü şokolad	0,30
	- Tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı ≥ 50% şokolad	0,80
	- Son istehlakçıya satılan və ya şirinləşdirilmiş kakao tozunun tərkibində inqrediyent olaraq son istehlakçıya satılan kakao tozu maddəsi (içməli şokolad)	0,60
3.2.22	Qida formulları ¹⁾ :	
	- İnək südü zülalları və ya zülal hidrolizatından hazırlanan tozşəkilli qida formulu	0,010
	- İnək südü zülalları və ya zülal hidrolizatından hazırlanan maye halında qida formulu	0,005
	- Yalnız soya zülalı izolatlarından və ya soya zülalı izolatları ilə inək südü zülalının qarışığından hazırlanan tozşəkilli qida formulu	0,020
	- Yalnız soya zülalı izolatlarından və ya soya zülalı izolatları ilə inək südü zülalının qarışığından hazırlanan maye halında qida formulu	0,010
3.2.23	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾	0,040
3.2.24	Təbii mineral sular	0,003 mq/L
3.2.25	Süfrə duzu	0,5
3.3.	CİVƏ	
3.3.1	Balıqçılıq məhsulları ⁰ və balıqların əzələ əti ^{(17),(18)} :	0,50

	(bu Əlavənin 3.3.2-ci yarım bəndində göstərilənlər istisna olmaqla) YMM xərçəngkimilərdə başlı gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur. xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) isə qarın uzantısı əzələ ətinə tətbiq olunur.	
3.3.2	Aşağıdakı balıq növlərinin ətləri: ^{(17),(18)} <ul style="list-style-type: none"> - Fənər balıqları (<i>Lophius spp</i>), - Dəniz canavarı balığı (<i>Anarhichas lups</i>), - Palamut balığı (<i>Sarda Sarda</i>), - İlanbalıqları (<i>Anguilla spp.</i>), - Emperor, orange roughy, rosy soldierfish (<i>Hoplostethus species</i>), - Qrenader (<i>Coryphaenoides rupestris</i>), - Paltus (və ya kambala) (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>), - Kinqklip (<i>Genypterus capensis</i>), - Merlin balığı (<i>Makaira species</i>), - Meqrim (<i>Lepidorhombus species</i>), - Barbunya (<i>Mullus species</i>), - Pink cusk eel (<i>Genypterus blacodes</i>), - Durnabalığı (<i>Esox lucius</i>), - BIRRƏNG bonito balığı (<i>Orcynopsis unicolor</i>), - Zəif treska (<i>Tricopterus minutes</i>), - Portuqaliya köpək balığı (<i>Centroscymnus coelolepis</i>), - Skatlar (<i>Raja species</i>), - Mərcan növü balıqlar (<i>Sebastes marinus</i>, <i>S. mentella</i>, <i>S. viviparus</i>), - Yelkən balıqları (<i>Istiophorus platypterus</i>), - Skumbriya növü balıqlar (<i>Lepidopus caudatus</i>, <i>Aphanopus carbo</i>), - Mərcan balıqları (<i>Pagellus species</i>), - Köpək balığı (bütün növləri), - Skumbriya növü balıqları (<i>Lepidocybium flavobrunneum</i>, <i>Ruvettus pretiosus</i>, <i>Gempylus serpens</i>), - Nərə balığı (<i>Acipenser species</i>), - Qılınc balığı (<i>Xiphias gladius</i>), - Tuna balığı (<i>Thunnus species</i>, <i>Euthynnus species</i>, <i>Katsuwonus pelamis</i>) 	1,0
3.3.3	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾	0,10
3.3.4	Təbii mineral sular	0,001 mq/L

3.3.5	Süfrə duzu	0,1
3.4	QALAY (Qeyri-üzvi)	
3.4.1	Konservləşdirilmiş qida məhsulları (içkilər istisna olmaqla)	250
3.4.2	Konservləşdirilmiş alkoqolsuz içkilər (meyvə və tərəvəz suları daxil olmaqla)	150
3.4.3	Konservləşdirilmiş uşaq qidaları və körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün konservləşdirilmiş taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾ (quru və tozşəkili qida məhsulları istisna olmaqla)	50
3.4.4	Konservləşdirilmiş qida formulları (inək südü və ya keçi südündən hazırlanan 1 nömrəli və 2 nömrəli qida formulu daxil olmaqla) (quru və tozşəkili qida məhsulları istisna olmaqla)	50
3.4.5	Körpələr üçün konservləşdirilmiş pəhriz qidaları (quru və tozşəkili qida məhsulları istisna olmaqla)	50
3.4.6	Termiki emala məruz qalan duzlanıb doğranmış ət	50 ⁽⁸⁾
3.4.7	Termiki emala məruz qalan duzlanmış donuz budu əti	50 ⁽⁸⁾
3.4.8	Termiki emala məruz qalan duzlanmış donuz çiyi əti	50 ⁽⁸⁾
3.4.9	Duzlanmış mal əti	50 ⁽⁸⁾
3.5	ARSEN (QEYRİ-ÜZVİ)⁽²²⁾	
3.5.1	Yüngül qaynadılmamış, üyüdülmüş düyü (cilalanmış və ya ağ düyü)	0,20
3.5.2	Yüngül qaynadılmış, qabığı çıxarılmış düyü	0,25
3.5.3	Düyü vaflisi, düyü krekerləri, düyü piroqları	0,30
3.5.4	Uşaq qidalarının hazırlanması üçün istifadə olunan düyü	0,10
3.5.5	Yeyilən bərk və duru yağ	0,10
3.5.6	Yaxılabılən yağlar / marqarinlər	0,10
3.5.7	Təbii mineral sular	0,01
3.5.8	Süfrə duzu	0,50

4. 3-MONOXLORPROPAN-1,2-DİOL (3-MCPD) VƏ QLİSİDİL YAĞ TURŞUSU EFİRLƏRİ

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM, µq/kq
4.1	3-monoxlorpropan-1,2-diol (3-MCPD)	
4.1.1	Hidrolizə olunmuş bitki zülalı ⁽²⁴⁾	20
4.1.2	Soya sousu ⁽²⁴⁾	20
4.1.3	Turşulaşdırılaraq hidroliz olunmuş bitki zülalları ehtiva edən maye ədviyyatlar (4.1.2-ci yarımbənddə göstərilən məhsul istisna)	400

	olmaqla)	
4.2	Qlisdol şəklində ifadə olunan qlisidil yağ turşusu efirləri	
4.2.1.	Son istehlakçı üçün bazarda yerləşdirilən və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan bərk yağ, bitki yağı, balıq və digər dəniz canlılarından alınan yağlar (4.2.2-də göstərilənlər və sıxma zeytun yağı istisna olmaqla)	1000
4.2.2	Uşaqlar üçün əlavə qidaların istehsalında istifadəsi nəzərdə tutulan bərk yağ, bitki yağları və balıq və digər dəniz canlılarından alınan yağlar	500
4.2.3	Qida formulları və körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün pəhriz qidaları ¹⁾ (tozsəkilli)	50
4.2.4	Qida formulları və uşaqlar üçün pəhriz qidaları (maye halında)	6,0

5. DIOKSİNLƏR VƏ PXB-LƏR ⁽²⁵⁾ (POLIXLORBİFENİLLƏR)

Qida məhsulları ⁽¹⁾		YMM		
		Dioksinlərin cəmi (ÜST(WHO)-PXDD/F-lar-TEF)* ⁽²⁶⁾	Dioksinlərin və PXB-lərə bənzər dioksinlərin cəmi (ÜST(WHO)-PXDD/F-lar-PXB-TEF)* ⁽²⁶⁾	PXB28, PXB52, PXB101, PXB138, PXB153 and PXB180 (ICES – 6)-in cəmi ⁽²⁶⁾
5.1	Aşağıdakı heyvanların ət və ət məhsulları (yeyiləbilən iç orqanları istisna olmaqla):			
	- iribuynuzlu heyvanlar və qoyun, keçi	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	4,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- ev quşları	1,75 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	3,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- donuz	1,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	1,25 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.2	5.1-də göstərilən heyvanların (qoyun istisna olmaqla) qaraciyəri və onlardan alınan məhsullar	0,30 pq/q (yaş çəki)	0,50 pq/q (yaş çəki)	3,0 nq/q (yaş çəki)
	Qoyun qaraciyəri və	1,25 pq/q	2,00 pq/q	3,0 nq/q

	ondan alınan məhsullar	(yaş çəki)	(yaş çəki)	(yaş çəki)
5.3	<p>Balıq əti, balıqçılıq məhsulları və bunlarda istehsal olunan məhsullar.⁽¹⁷⁾⁽²⁸⁾ Aşağıdakılar istisna olmaqla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilan balığı, - tikanlı köpək balığı, - şirin su balıqları (şirin suda ovlanan diadrom (həm duzlu, həm də şirin suda yaşayan) balıq növləri istisna olmaqla), - balığın qaraciyəri və ondan alınan məhsullar, - dəniz məhsullarından əldə edilən yağlar. <p>Xərçəngkimilərdə YMM başla birgə gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur. Xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) isə qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur.</p>	3,5 pq/q (yaş çəki)	6,5 pq/q (yaş çəki)	75 nq/q (yaş çəki)
5.4	Şirin su balığının əzələ əti və ondan alınan məhsullar (dənizdən şirin sulara köç edən və şirin suda ovlanan balıqlar-diadromlar istisna olunmaqla)	3,5 pq/q (yaş çəki)	6,5 pq/q (yaş çəki)	125 nq/q (yaş çəki)
5.5	Tikanlı köpək balığının (<i>Squalus acanthias</i>) əzələ əti və ondan alınan	3,5 pq/q (yaş çəki)	6,5 pq/q (yaş çəki)	200 nq/q (yaş çəki)

	məhsullar			
5.6	İlan balığının (<i>Anguilla anguilla</i>) əzələ əti və ondan alınan məhsullar	3,5 pq/q (yaş çəki)	10,0 pq/q (yaş çəki)	300 nq/q (yaş çəki)
5.7	Balıq qaraciyəri və ondan alınan məhsullar (göstərilən dəniz məhsullarından əldə edilən yağlar istisna olunmaqla)	-	20,0 ⁽²⁹⁾ pq/q (yaş çəki)	200 ⁽²⁹⁾ nq/q (yaş çəki)
5.8	Dəniz məhsullarından alınan yağlar (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan balıq yağı, balığın qaraciyər yağı və digər dəniz canlılarından əldə edilən yağ)	1,75 pq/q yağ	6,0 pq/q yağ	200 nq/q yağ
5.9	Çiy süd və süd məhsulları (kərə yağı daxil olmaqla)	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	5,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.10	Toyuq yumurtası və yumurta məhsulları	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	5,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.11	Aşağıdakı heyvanlardan əldə edilən bərk yağlar:			
	- iribuynuzlu heyvanlar və qoyun, keçi	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	4,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- quşlar	1,75 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	3,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- donuz	1,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	1,25 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.12	Qarışıq heyvanmənşəli qatı yağlar	1,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	2,50 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.13	Duru bitki yağları və bərk yağlar	0,75 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	1,25 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.14	Körpə və erkənyaşlı uşaq qidaları ⁽⁴⁾	0,1 pq/q (yaş çəki)	0,2 pq/q (yaş çəki)	1,0 nq/q (yaş çəki)

6. POLİTSİKLİK AROMATİK HİDROKARBONATLAR (PAH)

Qida məhsulları ⁽¹⁾	YMM, µq/kg
--------------------------------	------------

	Benzo(a)piren, benzo(a)anthrasen, benzo(b)floranthen, krisen	Benzo(a)piren	Benzo(a)piren, benzo(a)anthrasen, benzo(b)floranthen, krisen ⁽³⁰⁾ cəmi
6.1	Qatı və duru yağlar (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya inqrediyent olaraq istifadə olunan) (kakao yağları və kakos yağı istisna olmaqla)	2,0	10,0
6.2	Kakao çəyirdəkləri və bunların məhsulları (bu Əlavənin 6.11-ci bəndində göstərilən məhsullar istisna olmaqla)	5,0 µq/kq yağ	30,0 µq/kq yağ
6.3	Kokos yağı (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya inqrediyent kimi istifadə olunan)	2,0	20,0
6.4	Hisə verilmiş ət və hisə verilmiş ət məhsulları	2,0	12,0
6.5	Hisə verilmiş balıq əti və hisə verilmiş balıq əti məhsulları ^{(17),(31)} (bu Əlavənin 6.6 və 6.7-ci bəndlərində göstərilən balıqçılıq məhsulları istisna olmaqla). Hisə verilmiş xərçəngkimilərdə yol verilən maksimum miqdar başlı gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarınuzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur. Hisə verilmiş xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) isə qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur.	2,0	12,0
6.6	Hisə verilmiş kilkə balığı və hisə verilmiş konserv kilkə balığı (<i>Sprattus sprattus</i>) ^{(17),(32)} , ikitaylı mollyusklar (təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş) ⁽¹⁹⁾ , son istehlakçıya satılan termiki emala məruz qalmış ət və termiki emala məruz qalmış ət məhsulları ⁽³³⁾	5,0	30,0
6.7	Hisə verilmiş ikitaylı mollyusklar ⁽¹⁹⁾	6,0	35,0

6.8	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar ⁽⁴⁾	1,0	1,0
6.9	Qida formulları (inək südü və ya keçi südündən hazırlanan 1 nömrəli və 2 nömrəli qida formulu daxil olmaqla)	1,0	1,0
6.10	Körpələr üçün pəhriz qidaları	1,0	1,0
6.11	Kakao lifləri və qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadəsi nəzərdə tutulan kakao liflərindən alınan məhsullar	3,0	15,0
6.12	Banan çipsləri	2,0	20,0
6.13	Tərkibində bitkilər və onların hazırlanmaları olan bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾ Tərkibində arı bərəməsi, arı südü, spirulina və onların hazırlanmaları olan bioloji fəallığa malik qida maddələri ⁽²³⁾	10,0	50,0
6.14	Qurudulmuş otlar	10,0	50,0
6.15	Qurudulmuş ədviyyatlar (hil və hisə verilmiş qırmızı bibər <i>Capsicum spp</i> istisna olmaqla)	10,0	50,0

7. TƏBİİ BİTKİ TOKSİNLƏRİ

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM ⁽³⁴⁾ (q/kq)
7.1	Eruk turşusu, o cümlədən bərk yağlarda eruk turşu birləşməsi	
7.1.1	Son istehlakçı üçün satışda yerləşdirilən və ya qidalarda inqrediyent kimi istifadə olunan duru bitki yağları və bərk yağlar	50,0
7.1.2	Xardal (ədvə)	35,0
7.1.3	5%-dən artıq yağ əlavə edilən qida inqrediyentləri	50,0

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (µq/kq)	
7.2	Tropan alkaloidləri	ATROPİN	SKOPOLAMİN
7.2.1	Emal olunmuş taxıl əsaslı qidalar və tərkibində darı, sorqo, qarabaşaq və onlardan alınan məhsullar	1,0	1,0

	olan körpə və erkənyaşlı uşaq üçün nəzərdə tutulan əlavə qidalar ⁽⁴⁾	
7.3	Hidrosianid turşusu, o cümlədən sianogenik qlikozidlərdə hidrosianid turşusu birləşimi	
7.3.1	Son istehlakçı üçün bazara yerləşdirilən emal olunmamış bütöv, döyülmüş, üyüdülmüş ərik dənələri	20,0

8. MELAMİN VƏ ONUN STRUKTUR ANALOQLARI

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (mq/kq)
	Melamin	
8.1	Qida məhsulları ⁽³⁵⁾ (qida formulları istisna olmaqla)	2,5
8.2	Qida formulları (tozşəkilli)	1,0
8.3	Maye halında qida formulları	0,15

9. PERXLORAT

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (mq/kq)
9.1	Meyvə və tərəvəzlər Aşağıdakılar istisna olmaqla:	0,05
	-Qabaqkimilər (<i>Cucurbitaceae</i>) və yarpaq kələmi	0,10
	-Yarpaq tərəvəzlər və otlar	0,50
9.2	Çay (<i>Camellia sinensis</i>), qurudulmuş ot və meyvə cövhəri və qurusu	0,75
9.3	Qida formulları, körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün pəhriz qidaları	0,01
9.4	Uşaqlar üçün əlavə qidalar ⁽⁴⁾ (Bu Əlavənin 9.5-ci bəndində göstərilənlər istisna olmaqla)	0,02
9.5	Emal olunmuş taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾	0,01

⁽¹⁾ –Meyvələr üçün müəyyən edilən YMM qərzəkli meyvələrə tətbiq olunmur.

⁽²⁾ – YMM, emal olunmaq məqsədilə, tarladan fabriyə daşınan təzə ispanaq üçün tətbiq olunmur;

⁽³⁾ - Kahıların etiketində örtük altında yetişdirilməsinə dair məlumat yerləşdirilməmişdirsə, açaq havada yetişdirilən kahıların üçün təyin olunan YMM tətbiq olunur.

(4) – YMM; istehsalçı tərəfindən təqdim olunan, istifadə təlimatına görə hazırlanan və ya birbaşa istehlaka hazır şəkildə satışa çıxarılan məhsullara tətbiq olunur;

(5) – XİF MN 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 kodları ilə əhatə olunan yağlı toxumları və XİF MN 1208 kodu ilə əhatə olunanlardan istehsal olunan məhsullar;

(6) – YMM yerfindiği və digər qərzəkli meyvələrin yeyiləbilən hissələrinə tətbiq olunur. Yerfindiği və digər qərzəkli meyvələr qabıqları ilə birgə analiz edildikdə Braziliya fındığı istisna olmaqla, aflatoksin miqdarı hesablandığı zaman aşkar olunan bütün çirkləndiricinin məhsulun yeyilə bilən hissəsində olduğu qəbul edilir;

(7) – Emal olunmuş (işlənmiş) məhsullar bütünlüklə bu yarımbəndlərdə adıçəkilən qərzəkli meyvələrdən istehsal olunursa, bu qərzəkli meyvələr üçün təyin olunan YMM bunlardan emal olunmuş məhsul üçün də tətbiq olunur. Əks halda bu Qaydaların 5.2.1., 5.2.2. və 5.2.3-cü yarımbəndləri tətbiq olunur;

(8) – YMM qalay qablar istisna olmaqla, digər qablardakı məhsullara tətbiq olunur;

(9) – XİF MN: 2009 kodu ilə təyin olunan məhsulları əhatə edir.

(10) – YMM 3-4 kq biyan kökündən istehsal olunan 1 kq saf və durulaşdırılmamış ekstraktlara tətbiq olunur;

(11) – XİF MN: 2208 kodu ilə təyin olunan məhsulları əhatə edir;

(12) – “Körpələrin və erkənyaşlı uşaqların qidalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda göstərilən körpə və erkənyaşlı uşaq anlayışlarını əhatə edir;

(13) – 2.4 və 2.5-ci hissələrdə deoksinivalenol və zearalenona görə YMM-lərin tətbiq məqsədi üçün düyü “taxıllar”a, düyü məhsulları isə “taxıl məhsulları”na aid edilmir;

(14) – YMM ilkin emala (məsələn, döyülmə, üyüdülmə) məruz qoyulacaq emal olunmamış taxıllara tətbiq olunur. İlkin emal taxıl dənəsinin qurudulması istisna olmaqla, hər hansı fiziki və ya termiki emalı ifadə edir. Təmizləmə, çeşidləmə və qurutma ilkin emal olaraq dəyərləndirilə bilməz;

(15) – İstisnalar sadəcə etiketində və (və ya) qida məhsulunu müşayiət edən sənədlərin üzərində yaş formada üyüdülməyə dair istifadə məqsədi açıq-aydın göstərilən qarğıdalı üçün istifadə olunur. Məsələn, etiketində və ya hər hansı bir sənədində “nişasta istehsalı üçün” kimi istifadə məqsədi göstərilənlər və s.;

(16) – XİF MN: 1902 kodu ilə təyin olunan məhsulları əhatə edir. Rütubət miqdarı 12% olan makaronu ifadə edir;

(17) – Balıq bütöv şəkildə istehlak olunursa, YMM balığın bütöv halına tətbiq olunur;

(18) – YMM aşağıdakı qida məhsullarına tətbiq olunur. (balıq qaraciyəri-XİF MN 0302 70 00 istisna olmaqla)

Diri balıqlar (XİF MN: 0301)

- Təzə və ya soyudulmuş balıqlar (XİF MN: 0302);
- Dondurulmuş balıqlar (XİF MN: 0303);
- Təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş balıq filesi və digər balıq ətləri (qiymə daxil olmaqla), (XİF MN: 0304);
- Qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suda isladılmış, isti və ya soyuq hissə verilmiş, insan istehlakına yararlı qaba və ya narın balıq unu və qranul (XİF MN: 0305);
- Hazır və ya konservləşdirilmiş balıq, balıq yumurtalarından əldə edilən kürü və ya kürü əvəzinə istifadə olunan məhsullar (XİF MN: 1604);

(19) – YMM aşağıdakı qida məhsullarına tətbiq olunur:

- Xərçəngkimilər (qabıqları ilə birgə və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); qabıqlı xərçəngkimilər (qaynar suda və ya buxarda bişmiş, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilərdən hazırlanmış insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0306);
- Mollyusklar (qabıqlı və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilər və mollyusklardan fərqli suda yaşayan digər onurğasız heyvanlar (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); suda yaşayan onurğasız heyvanların (xərçəngkimilər istisna olmaqla) insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0307);
- Hazır və ya konservləşdirilmiş xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları (XİF MN: 1605)

(20) – YMM meyvə və tərəvəzlərin yuyulduqdan sonra yeyilə bilən hissələrinə tətbiq olunur;

(21) – YMM təzə otlara (rozmarin, nanə, oreqamo və s.) tətbiq olunmur.

(22) – 3 valentli As (III) və 5 valentli As (V) arsenin cəmi;

(23) – YMM bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin satışa təqdim olunduğu formasına tətbiq olunur;

(24) – YMM tərkibində 40% quru maddə olan maye məhsul üçün verilir, bu isə quru maddədə 50 µq/kq-a uyğundur. Bu YMM göstərilən izahatlar nəzərə alınaraq məhsuldakı quru maddə miqdarına mütənəsb olaraq hesablanır;

(25) - Dioksinlər polixlorlu dibenzo-para-dioksinlər (PCDD) və polixlorlu dibenzofuranların (PCDF) cəmi olub, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST/WHO) tərəfindən toksik ekvivalent olaraq ÜST/WHO -toksik ekvivalent faktoru (ÜST/WHO-TEF-lər) istifadə olunur. Dioksinbənzərləri PCB-lər isə PCDD-lər, PCDF-lər və polixlorin bifenil (PCB-lər) cəmi olub, ÜST/WHO toksik ekvivalenti ÜST/WHO-TEF-lər kimi ifadə olunur.

Bənzər və ya eyni növdən/ çəşidlərdən biri	TEF – dəyəri	Bənzər və ya eyni növdən/ çəşidlərdən biri	TEF – dəyəri
Dibenzo-p-dioksinlər (PCDD-lər)		Dioksinəbənzər PCB-lər: Non-orto-PCB-lər+Mono- orto-PCB-lər	
2,3,7,8 - TCDD	1		
1,2,3,7,8 - PeCDD	1		
1,2,3,4,7,8 - HxCDD	0,1	<i>Non-orto-PCB-lər</i>	
1,2,3,6,7,8 - HxCDD	0,1	PCB 77	0,0001
1,2,3,7,8,9 - HxCDD	0,1	PCB 81	0,0003
1,2,3,4,6,7,8 - HpCDD	0,01	PCB 126	0,1
OCDD	0,0003	PCB 169	0,03
Dibenzofuranlar (PCDF-lər)		<i>Mono-orto-PCB-lər</i>	
2,3,7,8 - TCDF	0,1	PCB 105	0,00003
1,2,3,7,8 - PeTCDF	0,03	PCB 114	0,00003
2,3,4,7,8 - PeTCDF	0,3	PCB 118	0,00003

1,2,3,4,7,8 - HxTCDF	0,1	PCB 123	0,00003
1,2,3,6,7,8 - HxTCDF	0,1	PCB 156	0,00003
1,2,3,7,8,9 - HxTCDF	0,1	PCB 157	0,00003
2,3,4,6,7,8 - HxTCDF	0,1	PCB 167	0,00003
1,2,3,4,6,7,8 - HpTCDF	0,01	PCB 189	0,00003
1,2,3,4,7,8,9 - HpTCDF	0,01		
OCDD	0,0003		
İxtisarlar: T – Tetra/Dörd; Pe – Penta/Beş; Hx- Heksa/Altı; Hp – Hepta/Yeddi; O – Okta/Səkkiz, CDD – Xlorodibenzodioksin; CDF – Xlorodibenzofuran; CB - Xlorobifenil			

- (26) – Üst hədd konsentrasiyası: Üst hədd konsentrasiyası ölçmə həddindən daha aşağı olan fərqli birləşmələrin bütün dəyərlərinin cəminin ölçmə həddinə bərabər olduğu qəbul edilərək hesablanır;
- (27) – YMM tərkibində yağın miqdarı 2%-dən az olan qida məhsulları üçün tətbiq olunmur. Bu qidalar üçün $YMM = \text{həmin məhsul üçün yağ} \times 0,02$
- (28) - YMM aşağıdakı qida məhsullarına tətbiq olunur. (balıq qaraciyəri-XİF MN 0302 70 00 istisna olmaqla)
- Diri balıqlar (XİF MN: 0301)
 - Təzə və ya soyudulmuş balıqlar (XİF MN: 0302);
 - Dondurulmuş balıqlar (XİF MN: 0303);
 - Təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş balıq filesi və digər balıq ətləri (qiymə daxil olmaqla), (XİF MN: 0304);
 - Qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suda isladılmış, isti və ya soyuq hissə verilmiş, insan istehlakına yararlı qaba və ya narın balıq unu və qranula (XİF MN: 0305);
 - Xərçəngkimilər (qabıqları ilə birgə və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); qabıqlı xərçəngkimilər (qaynar suda və ya buxarda bişmiş, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilərdən hazırlanmış insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0306);
 - Mollusklar (qabıqlı və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilər və molluskulardan fərqli suda yaşayan digər onurğasız heyvanlar (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); suda yaşayan onurğasız heyvanların (xərçəngkimilər istisna olmaqla) insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0307);
 - Hazır və ya konservləşdirilmiş balıq, balıq yumurtalarından əldə edilən kürü və ya kürü əvəzinə istifadə olunan məhsullar (XİF MN: 1604);

- Hazır və ya konservləşdirilmiş xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları (XİF MN: 1605)
- ⁽²⁹⁾ – Konservləşdirilmiş balıq qaraciyərində YMM konservləşdirilmiş məhsulun bütün yeyilə bilən hissəsinə tətbiq olunur;
- ⁽³⁰⁾ – Aşağı hədd konsentrasiyası bu dörd maddənin ölçüləbilən miqdarının sıfır olduğu qəbul edilərək hesablanır;
- ⁽³¹⁾ – YMM aşağıdakı məhsullara tətbiq olunur:
 - Qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suda isladılmış, isti və ya soyuq hissə verilmiş, insan istehlakına yararlı qaba və ya narın balıq unu və qranula (XİF MN: 0305);
 - Xərçəngkimilər (qabıqları ilə birgə və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); qabıqlı xərçəngkimilər (qaynar suda və ya buxarda bişmiş, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilərdən hazırlanmış insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0306);
 - Mollyusklar (qabıqlı və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilər və mollyusklardan fərqli suda yaşayan digər onurğasız heyvanlar (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); suda yaşayan onurğasız heyvanların (xərçəngkimilər istisna olmaqla) insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0307);
 - Hazır və ya konservləşdirilmiş xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları (XİF MN: 1605);
- ⁽³²⁾ – Konservləşdirilmiş qida məhsullarında analiz bütün konserv məhsuluna görə aparılır. YMM qarışıq tərkibli qida məhsullarında Qaydaların 5.2.1., 5.2.2. və 5.2.3-cü yarımbəndlərinə uyğun olaraq tətbiq olunur;
- ⁽³³⁾ – Qaydalarda bəhs olunan termiki emala məruz qalmış ət və ət məhsulları dedikdə potensial olaraq PAH-ın əmələ gəlməsinə səbəb olan qril və kabab nəzərdə tutulur;
- ⁽³⁴⁾ - YMM qida məhsulunun tərkibindəki yağ turşularının ümumi səviyyəsinə əsasən hesablanır;
- ⁽³⁵⁾ - Melamin səviyyəsinin 2,5 mq/kq-dan çox olmasının səbəbi insektisid kimi siromazinin istifadəsinin nəticəsi olması sübut edildiyi zaman bu YMM həmin qida məhsullarına tətbiq olunmur: Melaminin səviyyəsi siromazinin səviyyəsini keçməməlidir;